

gemeente harderwijk

Tweede Tussentijdse rapportage 2025

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	1
1 Inleiding	2
2 Financiële recapitulatie.....	3
3 Programma's	4
Programma 0 Bestuur en ondersteuning	4
Programma 1 Veiligheid.....	6
Programma 2 Verkeer, vervoer en waterstaat	7
Programma 3 Economie	8
Programma 4 Onderwijs	8
Programma 5 Sport, cultuur en recreatie	9
Programma 6 Sociaal domein.....	10
Programma 7 Volksgezondheid en milieu	14
Programma 8 Ruimte en wonen	17
4 Prioriteiten	19
5 Ombuigingsmonitor	25
6 Managementinformatie.....	26
6.1 Analyse personeelslasten	26
6.2 Overzicht taakstellingen.....	27
6.3 Update rechtmatigheid	28
7 Overige onderwerpen	29
7.1 Analyse kapitaallasten	29
7.2 Kredietverantwoording	30
7.3 Voortgang onderhanden werk.....	31
7.4 Aanvragen voor onderhanden werk / budgetoverheveling	39
7.5 Nog openstaande taakmutaties lopende jaar	41
8 Technische wijzigingen	43

1 Inleiding

De tussentijdse rapportage (peildatum 1 september 2025) ligt nu voor u. Deze tussentijdse rapportage is zowel een beleidsmatige als een financiële tussentijdse rapportage, waarbij geldt: management by exception. Tevens wordt deze rapportage ook gebruikt om daar waar nodig bij te sturen en de begroting middels expliciete besluiten te wijzigen.

Grootste effecten

In deze tussentijdse rapportage wordt een inzicht en doorkijk gegeven in de ontwikkeling van beschikbaar gestelde middelen en uit te voeren beleid. Geconstateerde financiële afwijkingen zijn veelal incidenteel van aard. De grootste effecten komen uit de septembercirculaire, de parkeeropbrengsten, rente-inkomsten en de vrijval stelpost CAO vanuit de analyse personeelslasten. Daarnaast zijn er diverse kleinere afwijkingen in kosten en/of opbrengsten. Per saldo is er in 2025 een voordelig effect. Structureel is er vanaf 2027 sprake van een nadelig effect door voornamelijk de septembercirculaire en het bijstellen van enkele kredieten.

Er is een financieel voordelig effect op de bedrijfsvoering te verwachten door voornamelijk vacatureruimte. Hier wordt in hoofdstuk 6.1 Analyse personeelslasten nader op ingegaan. Hoewel dit nu niet geheel als financieel effect zichtbaar is in de recapitulatie is dit wel een belangrijk effect in de uitvoering waar aandacht voor gevraagd wordt en op gestuurd wordt. De vacatureruimte zet druk op de organisatie en daarmee de uitvoering. Het nu gepresenteerde voordeel is een extrapolatie op basis van peildatum 1 augustus 2025. Er wordt nog volop ingezet, ook d.m.v. inhuur, om activiteiten toch voort te kunnen zetten in de volledige breedte van de organisatie.

Opbouw begrotingssaldo

Het begrotingssaldo is opgebouwd vanaf het begrotingssaldo waarna tussentijdse effecten van raadsbesluiten of circulaire zijn weergegeven. Samen vormen deze posten het vertrekpunt voor deze tweede tussentijdse rapportage.

Programma/onderwerp	Bedrag
Begrotingssaldo 2025	€ 1.714.833
Kostprijsonderzoek jeugd m.b.t. 2025	- € 1.004.900
Besluitvorming Turap 2024	€ 101.414
Besluitvorming 1e Turap 2025	€ 195.470
Meicirculaire 2025 effect jaarschijf 2025	€ 3.615.000
Bestuursrapportage MIZ 2025	€ 459.000
Effecten overige raadsbesluiten en verwerkingsverschillen	- € 50.313
Begrotingssaldo voor Tweede Turap 2025	€ 5.030.504
<u>Effect Turap per programma</u>	
Programma 0	€ 1.472.300
Programma 1	- € 15.000
Programma 2	- € 130.200
Programma 3	0
Programma 4	€ 33.000
Programma 5	€ 23.000
Programma 6	- € 40.600
Programma 7	€ 93.000
Programma 8	- € 5.000
Analyse kapitaallasten	€ 415.000
Totaal effect Tweede Turap 2025	€ 1.845.500
Begrotingssaldo 2025 na Tweede Turap	€ 6.876.004

Korte leeswijzer

Per taakveld zijn alle belangrijke inhoudelijke afwijkingen en financiële afwijkingen met budgettair effect beschreven. Het financiële effect voor specifiek jaar 2025 wordt bovenaan bij het taakveld weergegeven en is een opsomming van de dikgedrukte financiële effecten uit de tekst van dat taakveld. In het hoofdstuk managementinformatie wordt kort ingegaan op de bedrijfsvoeringsbudgetten en de voortgang van bestaande taakstellingen. Onder overige onderwerpen zijn de analyse kapitaallasten, kredietverantwoording, taakmutaties en onderhanden werken opgenomen. In de technische wijzigingen zijn wijzigingen zonder budgettair effect verzameld waarvan de bevoegdheid op college- of raadsniveau ligt.

2 Financiële recapitulatie

Taakveld/onderwerp	2025	2026	2027	2028
Begrotingssaldo 2025	€ 1.714.833			
Kostprijsonderzoek jeugd m.b.t. 2025	- € 1.004.900			
Besluitvorming Turap 2024	€ 101.414			
Besluitvorming 1 ^e Turap 2025	€ 195.470			
Meicirculaire 2025 effect jaarschijf 2025	€ 3.615.000			
Begrotingssaldo 2026-2029 met voorgestelde besluitvorming* (incl. effect Berap MIZ vanaf 2026)		€ 5.310.000	€ 3.639.000	€ 1.572.000
Bestuursrapportage MIZ 2025	€ 459.000			
Effecten overige raadsbesluiten en verwerkingsverschillen	- € 50.313			
Begrotingssaldo voor 2^e Turap 2025	€ 5.030.504	€ 5.310.000	€ 3.639.000	€ 1.572.000
Effect 2 ^e Turap 2025 per taakveld	2025	2026	2027	2028
0.1 Bestuur	- € 9.500			
0.2 Burgerzaken	€ 138.000			
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	- € 70.000	€ 315.000		
0.4 Overhead	€ 640.200	- € 800	- € 14.500	- € 14.500
0.5 Treasury	€ 550.000			
0.61 OZB Woningen	€ 85.000			
0.63 Parkeerbelasting	- € 260.000			
0.7 Algemene uitkering	€ 398.600	- € 171.733	- € 234.000	- € 244.000
1.1. Crisisbeheersing en brandweer	- € 15.000	- € 68.000	- € 68.000	- € 68.000
2.1 Verkeer en vervoer		€ 9.750	€ 9.750	€ 9.750
2.2 Parkeren	- € 50.000			
2.4 Economische havens en waterwegen	- € 80.200			
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	€ 33.000			
5.1 Sportbeleid en activering	€ 23.000			
5.7 Openbaar groen		- € 3.025	- € 3.025	- € 3.025
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	- € 28.000	- € 7.000		
6.23 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Integraal	- € 12.600			
7.3 Afval	- € 50.000			
7.4 Milieubeheer	€ 143.000			
8.1 Ruimtelijke ordening	- € 5.000			
Analyse kapitaallasten	€ 415.000			
Saldo 2^e Turap 2025	€ 1.845.500	€ 74.192	- € 309.775	- € 319.775
Begrotingssaldo na 2^e Turap 2025	€ 6.876.004	€ 5.384.192	€ 3.329.225	€ 1.252.225

Bij het geprognosticeerde saldo 2025 wordt uitdrukkelijk opgemerkt dat dit is gebaseerd op de gegevens over de eerste acht maanden van het jaar. Dit zal afwijken van het uiteindelijke saldo van de jaarrekening 2025, maar geeft wel inzicht in de huidige stand van zaken. Er zijn meerdere factoren die de komende maanden nog een rol spelen, zoals de uitkomst van de decembercirculaire Gemeentefonds.

In de gepresenteerde financiële effecten kan ook een relatie zitten met de ombuigingen. Hierover is meer terug te vinden in hoofdstuk 5 Ombuigingsmonitor.

*Het begrotingssaldo 2026-2029 is onder voorbehoud. De begroting 2026-2029 incl. besluitvorming is vastgesteld in het college maar moet nog voor besluitvorming in de raad behandeld worden. Indien daar nog wijzigingen uit voortkomen zal het perspectief ook wijzigen.

3 Programma's

Programma 0 Bestuur en ondersteuning

Taakveld 0.1 Bestuur

- € 9.500

Representatiekosten college

Er zit medio 2025 een overschrijding op de post Representatie van het college. Tegelijkertijd zijn de meeste grote activiteiten voor dit jaar afgerond, want veel kosten gaan zitten in de Lintjesregen (externe locatie vanwege hoeveelheid personen), Dodenherdenking en de Bokkingrace. Naar verwachting sluiten we het jaar af met een nadeel van ca. **€ 9.500,-**.

KEC

- € 42.600

Dekking BR Prog. Dienstverlening € 42.600

In 2025 is gestart met de realisatie van het Klant Expertise Centrum (KEC) voor Ermelo, Harderwijk en Zeewolde als opvolging van het programma Dienstverlening. Voor nu en de komende jaren zijn er aanvullende middelen nodig om hier uitvoering aan te kunnen geven. Binnen Harderwijk wordt voorgesteld om het surplus (€ 116.830,-) binnen de bestemmingsreserve kapitaallasten uitvoeringsagenda dienstverlening hiervoor in te zetten en over te hevelen naar de bestemmingsreserve programma dienstverlening (wordt hernoemd naar Project KEC).

Voor 2025 zijn de verwachte uitgaven voor het KEC afgerond € 165.000,-. Dit bestaat hoofdzakelijk uit personeel- en licentiekosten. De kosten worden verdeeld over de drie gemeenten conform de verdeelsleutel van domein bedrijfsvoering van Meerinzicht. Binnen Harderwijk is een structureel budget beschikbaar voor de uitvoering van dienstverlening. Hier kunnen € 22.000,- aan kosten uit gedekt worden. Voor het overige gedeelte van € 42.600,- is een onttrekking benodigd van de bestemmingsreserve programma dienstverlening. Per saldo is de bijstelling budgettair neutraal.

Taakveld 0.2 Burgerzaken

€ 138.000

Leges inkomsten huwelijken

Voor een aantal jaar op rij is de trend dat de legesinkomsten voor huwelijken niet volledig worden behaald. Naar verwachting is het nadeel in 2025 **€ 28.500,-**. De meerjarige effecten worden betrokken bij het project kostendekkendheid van de leges.

Verkiezingen

Door de val van het kabinet op 3 juni 2025 moeten dit jaar vervroegde Tweede Kamerverkiezingen worden georganiseerd. Met de Septembercirculaire 2025 zijn door het Rijk extra middelen beschikbaar gesteld voor het organiseren van deze verkiezingen, dit betreft voor Harderwijk een incidenteel bedrag van € 165.000,-. Van deze aanvullende middelen is een bedrag nodig van € 28.500,- omdat de basiskosten voor een verkiezing hoger zijn dan het beschikbare budget. Hiervoor is met de Kadernota 2026-2029 een aanvraag gedaan. Doordat Harderwijk de afgelopen jaren in verschillende Kadernota's stapsgewijs de begroting (bijvoorbeeld stembureauApp en formatie) voor verkiezingen heeft verhoogd zijn de middelen in de septembercirculaire met name compensatie voor kosten die al opgenomen waren in onze begroting. Derhalve kan in 2025 een incidenteel bedrag vrijvallen ten gunste van het begrotingssaldo van **€ 136.500,-** (voordeel).

Programma Burgerschap

Hoewel de officiële ombuiging pas in 2026 wordt doorgevoerd, is dit jaar al beleid gevoerd om ook in 2025 de ombuiging (deels) te realiseren. Er is bespaard binnen de post algemene campagnes en pilots. Dit waren zaken die we als gemeente zelf initieerden, maar dit jaar niet gedaan hebben. Dit is ook in lijn met de gedachte: de inwoner aan zet, zoals ook genoemd in de Nota Sociaal Domein. Verder zijn er geen kosten meer voor de Piet Dijkstra Prijs en wordt het scholierendebat pas eind januari gehouden. Ook is er geen nieuwe verkiezing kindercollege georganiseerd en zijn alle werkzaamheden m.b.t. het kindercollege afgesloten afgelopen juli. Dit jaar wordt een onderbesteding verwacht van rond de **€ 30.000,-** (voordeel).

Taakveld 0.3 Beheer overige gebouwen en gronden

- € 70.000

Verkoop perceel grond bedrijvenpark Tonsel

Een perceel grond op het bedrijvenpark Tonsel dat in erfpacht gegeven was is verkocht door de gemeente. Deze transactie betekent een inkomst van afgerond € 520.700,- en een benodigde afboeking van boekwaarde van € 425.700,-. Per saldo levert dit een incidenteel voordeel op van **€ 95.000,-**. De jaarlijkse inkomsten van erfpacht nemen hierdoor af met ongeveer € 19.000,-. In de begroting 2026 is hier structureel reeds rekening mee gehouden bij het actualiseren van de inkomsten vanuit huren en pachten.

Incidentele opbrengsten verkoop groen

Er worden in 2025 meer incidentele opbrengsten verwacht voor de verkoop van percelen grond dan begroot. Zo is bijvoorbeeld een perceel grond verkocht tussen de moskee en de N302 (collegebesluit 9 september 2025). Het totale incidentele voordeel in 2025 wordt geraamd op **€ 150.000,-**.

Verkoop bouwkafe Tubadreef

Op 17 september 2024 heeft het college besloten de bouwkafe gelegen aan de Tubadreef te verkopen ten behoeve van de bouw van één woning. Via de Turap 2024 is een inkomst geraamd van € 315.000,- in jaar 2025. De verwachte realisatie van de opbrengsten moet inmiddels worden bijgesteld naar voorjaar 2026. Dit betekent dat de inkomstenpost wordt verschoven van 2025 naar 2026. Dit levert een incidenteel nadeel op in 2025 van **€ 315.000,-** en een incidenteel voordeel van hetzelfde bedrag in 2026.

Taakveld 0.4 Overhead (incl. effect uit H6.1 analyse personeelslasten)

€ 640.200

Rente-inkomsten Meerinzicht

Vanuit de ombuigingsopgave zijn de rente-inkomsten die Meerinzicht ontvangt over het schatkistbankieren opgenomen in onze begroting. Voor 2025 was een verwachte opbrengst begroot van € 414.000,-. Zoals ook opgenomen in de ombuigingsmonitor is vanaf september 2024 een rentedaling ingezet vanuit de ECB.

Op basis van deze ontwikkeling dient de rente-inkomst voor 2025 naar beneden te worden bijgesteld, wat zorgt voor een nadeel van **€ 165.000,-**. Hiermee is de ombuiging voor 2025 niet 100% realiseerbaar. Voor 2026 en verder is het afhankelijk van de liquiditeit en renteontwikkeling of de ombuiging gehaald kan worden.

GGU Fonds

In 2025 is het GGU fonds van de VNG uitgebreid met een platform voor het Sociaal Domein en Common Ground (informatievoorziening). Deze effecten waren nog niet verwerkt in de begroting 2025 waardoor een bijstelling benodigd is van **€ 29.000,-** (nadeel). De meerjarig effecten zijn verwerkt in de Meerjarenbegroting 2026-2029.

Vervanging meubilair Stadhuis

Voor de vervanging van de vergaderstoelen is een krediet beschikbaar. Echter is het krediet ontoereikend om alle vergaderstoelen die in aanmerking komen, ook daadwerkelijk te vervangen. Voorgesteld wordt om het krediet te verhogen met € 11.000,-. Vanaf 2026 leidt dit tot een extra kapitaallast (nadeel) van afgerond € 800,- per jaar.

Tractie

De tractie-gerelateerde exploitatiebudgetten zijn geanalyseerd en geactualiseerd om te komen tot een reële begroting. Hieruit volgt een begrotingswijziging inclusief een financieel effect. Dit vraagt om structurele bijstelling vanaf 2027 van aanvullend afgerond € 13.700,- (nadeel) per jaar.

Taakveld 0.5 Treasury

€ 550.000

Rente

We ontvangen meer rente-inkomsten dan verwacht omdat er meer middelen op de schatkist blijven staan dan ten tijde van het opstellen van de Begroting 2025 was begroot. In de recente liquiditeitsprognose voor de begroting 2026 is hier reeds op bijgesteld met de actuele prognoses vanuit de grondexploitaties en de investeringen vanuit de algemene dienst. Het grootste verschil wordt veroorzaakt door een hogere startpositie vanuit 2024 en door minder uitgaven bij investeringen in de algemene dienst dan verwacht. Ca. **€ 600.000,-** (voordeel) aan rente-inkomsten kan al met voldoende zekerheid worden genomen.

Dividend

De gemeente heeft aandelen in bijvoorbeeld de BNG, Alliander en Omrin waar dividend voor geraamd staat. De dividend ontvangsten fluctueren jaarlijks. Dit jaar is er minder dividend ontvangen van vooral Alliander. Per saldo wordt het nadeel ingeschat op ca. **€ 50.000,-** minder ontvangsten op alle begrootte dividenden.

Taakveld 0.61 OZB woningen

€ 85.000

OZB Woningen

Op het taakveld van OZB woningen wordt een voordeel verwacht van ca. **€ 85.000,-**. De meeste bezwaarprocedures zijn reeds afgerond waardoor dit voordeel ingeboekt kan worden.

Taakveld 0.63 Parkeerbelasting

- € 260.000

Parkeeropbrengsten 2025

Op basis van de gerealiseerde parkeeropbrengsten t/m augustus is de inschatting dat er over het gehele jaar 2025 ca. € 260.000,- minder parkeeropbrengsten worden gerealiseerd. Het grootste deel (ca. € 145.000,-) betreft minder opbrengsten uit straatparkeren. Met name in de vakantiemaanden zijn er minder dagkaarten verkocht dan vorig jaar. Het overige deel (ca. € 115.000,-) betreft minder opbrengsten uit parkeerterreinen/-garages met slagboom. Vanwege het terugbrengen van 2 naar 1 uur gratis parkeren is hier

wel een aanzienlijke stijging van de parkeeropbrengsten zichtbaar. De taakstelling van € 500.000,- extra parkeeropbrengsten wordt echter niet volledig gerealiseerd. Dit valt grotendeels te wijten aan storingen die zich de afgelopen maanden hebben voorgedaan aan de slagbomen waardoor er minder parkeeromzet kon worden gerealiseerd. De oorzaak van de storingen is divers, namelijk stroomuitval, vandalisme en niet goed functionerende parkeerapparatuur. Ten aanzien van dit laatste is er dit jaar al een flinke inhaalslag gemaakt. Het totale verwachte incidentele nadeel is samengevat **€ 260.000,-** in 2025.

Taakveld 0.7 Algemene uitkering Gemeentefonds

€ 398.600

Septembercirculaire 2025

De septembercirculaire is op Prinsjesdag uitgekomen. Het positieve netto effect voor 2025 bedraagt **€ 388.000,-** voordelig door met name het bijstellen van een aantal maatstaven en het voorschot op de onderuitputting van het BTW compensatiefonds van ca € 250.000,- méér dan begroot (in de begroting was al rekening gehouden met € 880.000,- aan inkomsten). De grootste taakmutaties betreffen voor 2025 de compensatie van de tekorten jeugd over 2023 en 2024 en voor 2026 het overhevelen van de specifieke uitkering CDOKE (Capaciteit decentrale overheden klimaat- en energiebeleid) naar een decentralisatie-uitkering. Via separate advisering aan het college worden de effecten van de septembercirculaire toegelicht (waarna deze ter kennisname naar de Raad gaat). Via deze tussentijdse rapportage worden de effecten in de begroting verwerkt.

Het meerjarige effect vanuit de septembercirculaire is als volgt:

bedragen x € 1.000					
Onderwerp	2025	2026	2027	2028	2029
Septembercirculaire 2025	115.976	116.134	115.125	113.167	115.351
Meicirculaire 2025	112.209	114.565	115.235	113.470	115.745
Bruto effect Septembercirculaire	3.767	1.569	-110	-303	-394
Taakmutaties (koppeling met beleidsterrein)	-2.499	-1.743	-205	-99	-88
Vrijval stelpost BTW compensatiefonds (BCF)	-880				
Mutatie stelpost volume ontwikkelingen			81	158	241
Netto effect Septembercirculaire	388	-174	-234	-244	-241

Incidentele vrijval taakmutatie combinatiefunctionarissen

Met ingang van 2023 zijn de combinatiefunctionarissen opgegaan in de Brede SPUK regeling. Vanuit de technische omzetting van financiering vanuit de algemene uitkering naar de SPUK regeling zijn voor de jaren 2025 en 2026 bedragen blijven staan op de stelpost taakmutaties die nu vrij kunnen vallen. Voor 2025 gaat dit om een voordeel van afgerond **€ 10.600,-** en voor 2026 gaat dit om € 2.267,-. Zie ook de tabel 7.5 Taakmutaties.

Programma 1 Veiligheid

Taakveld 1.1 Crisisbeheersing en Brandweer

- € 15.000

Bluswatervoorzieningen

Met de Decembercirculaire 2024 zijn er middelen beschikbaar gesteld voor het plaatsen van bluswatervoorzieningen in kwetsbare natuurgebieden met als natuurbrandbeheersing te versterken. Voor het aanleggen van twee bluswatervoorzieningen is € 75.000,- benodigd. Hiervoor is € 60.000,- vanuit het Rijk beschikbaar gesteld. Vanwege kostenstijging van de benodigde materialen en arbeid zijn de kosten hoger dan de beschikbare middelen van het Rijk. De extra benodigde middelen zijn **€ 15.000,-** (nadeel). Doordat deze investering wordt aangemerkt als maatschappelijk nut, valt deze investering onder de activeringsgrens (€ 100.000,-). De jaarlijkse kosten voor elektra en onderhoud zijn beperkt en kunnen daarom vanuit de bestaande budgetten worden opgevangen.

DVC VNOG

In de vergadering van juni 2025 heeft het AB van de VNOG besloten dat taken van de VNOG bij de gemeenten worden gelegd. Het gaat dan om het toezicht op de brandveiligheid op bestaande bouw en de toetsing en advisering van specifieke brandveiligheidsdocumenten en regelgerichte beoordelingen en adviseringen van bouwwerken met een gemiddeld risico ten aanzien van de brandveiligheid bij aanvragen voor vergunningverlening.

De VNOG heeft de afgelopen jaren geen toezicht/controles op de gebruiksmeldingen verricht. Na onderzoek gaat het om een achterstand van circa 400 dossiers. Voor de beheersfase (dus niet de inhaalslag) is in de

kadernota 1,6 fte structureel aangevraagd. Om de jarenlange achterstanden weg te werken is er echter meer capaciteit nodig. De verwachting was dat de VNOG deze achterstanden zou wegwerken, aangezien deze taken de afgelopen jaren niet zijn verricht.

De VNOG heeft echter aangegeven dat zij alleen van september tot en met december 2025 extra inzet kunnen leveren en zo'n 40/50 dossiers kunnen oppakken, dat wil zeggen de controles kunnen laten uitvoeren. De eventuele juridische opvolging zal voor rekening van de gemeente komen. Omdat er al lange tijd geen controles zijn uitgevoerd, is de verwachting dat er ook op veel locaties zaken niet juist zijn en er veel werk aan de winkel is om alles weer brandveilig te krijgen. De VNOG en de medewerker brandveiligheid van de gemeente schat in dat in de helft van de dossiers juridische opvolging nodig is. Gelet hierop is er extra capaciteit nodig om dit werk uit te kunnen voeren. De hoog risico objecten zullen als eerst worden opgepakt.

Voor 2025 kunnen de extra inhuur kosten voor juridische ondersteuning en de opleidingskosten voor het opleiden van de eigen medewerkers opgevangen worden binnen de eigen bedrijfsvoering. Vanaf 2026 is er een paar jaar een incidenteel bedrag benodigd om enerzijds de juridische afwikkeling te kunnen voldoen die voortkomt uit de dossiers die VNOG oppakt en anderzijds is dit nodig om de komende 3 tot 5 jaar voldoende juridische ondersteuning in te kunnen zetten bij het wegwerken van de achterstanden. Er wordt voorgesteld de eigen formatie tijdelijk uit te breiden om dit op te pakken i.p.v. in te huren wegens de hogere kosten die met inhuren gemoeid zijn. Het gaat dan om een bedrag van 5 jaar x ca. € 68.000,- = € 340.000,- waarna een taakstelling ontstaat totdat de formatie daadwerkelijk weer afgebouwd is. Vanuit de analyse personeelslasten wordt reeds € 340.000,- van het geprognoseerde voordeel op de bedrijfsvoeringskosten toegevoegd aan het begrotingssaldo 2025 ter bekostiging van de extra benodigde incidentele inzet. Hoewel dit budget langer dan 3 jaar doorloopt, wordt dit expliciet als een incidenteel budget bestempeld.

De VNOG heeft de afgelopen jaren positieve jaarrekening resultaten behaald. Met de jaarrekening 2024 is besloten in het AB om een bedrag van € 1.428.000,- toe te voegen aan de egalisatiereserve afschrijvingen om daarmee eenmalig een deel van de aangekondigde structureel stijging van de gemeentelijke bijdrage met de Kadernota 2027-2030 uit te stellen. Omdat in de begroting van Harderwijk de hogere bijdrage aan de VNOG al is verwerkt, hebben we te maken met incidentele vrijval de komende jaren.

Programma 2 Verkeer, vervoer en waterstaat

Taakveld 2.1 Verkeer en vervoer

Kredieten werkvoertuigen

Als gevolg van technologische ontwikkelingen en prijsstijgingen voor materialen, arbeid en belastingen (BPM) blijken de eerder aangevraagde kredieten ontoereikend voor aanschaf van het werkvoertuig bebording en werkvoertuig ongedierte.

Om de benodigde voertuigen aan te kunnen kopen dienen de kredieten te worden verhoogd naar het huidige prijspeil. Voor krediet werkvoertuig bebording betekent dit een ophoging van € 40.000,- en voor krediet werkvoertuig een ophoging van € 35.000,-. Het financiële effect is in totaal een extra kapitaallast van € 9.750,- (nadeel) vanaf 2026. In het raadsvoorstel is een beslispunt opgenomen voor de ophoging van deze kredieten.

Taakveld 2.2 Parkeren

- € 50.000

Haalbaarheidsstudie Westeinde

Aanvullend op de werkzaamheden die nu zijn verricht, wordt een extra variant toegevoegd. De kosten hiervoor zijn niet begroot in de oorspronkelijke raming. Naar verwachting wordt het budget van € 50.000,- met ca € 20.000,- (nadeel) overschreden.

Digitalisering parkeren

De kosten voor inrichting en onderhoud van de digitale parkeerproducten worden naar verwachting met € 30.000,- (nadeel) overschreden. Deze overschrijding kent een meerjarig karakter waardoor bij de Kadernota 2026-2029 aanvullende dekkingsmiddelen zijn toegekend. Voor het jaar 2025 leidt dit nog wel tot een incidenteel nadeel.

Bestemmingsreserve Parkeren

Op 21 mei 2024 heeft het college de ontwerpset, bestaande uit het Programma van Eisen, het schetsontwerp voor de inrichting van de parkeergarage en het voorlopig ontwerp van het bouwplan voor de parkeergarage Kop van de Stadswerven (parkeergarage Jan Krulkade (P7)) vastgesteld. Met deze ontwerpset kon de inkoop van de garage bij een gespecialiseerde garagebouwer verder worden opgestart.

Op 4 juli 2024 heeft de gemeenteraad besloten om het college te mandateren om de kredieten voor deze parkeergarage vast te stellen mits deze passen binnen de beschikbaar gestelde financiële middelen.

Op 9 september 2025 heeft het college de uiteindelijke kredieten beschikbaar gesteld aangezien voldaan werd aan de randvoorwaarde rondom de beschikbare financiële middelen. De kapitaallasten van het krediet voor het bouwkundige deel van de parkeergarage worden gedekt uit de bestemmingsreserve Parkeren Waterfront. Er wordt voorgesteld om in het jaar 2027 een bedrag van € 8.070.300,- te onttrekken van de bestemmingsreserve Parkeren Waterfront en te doteren aan de bestemmingsreserve Kapitaallasten Parkeren Waterfront. Vanuit laatstgenoemde bestemmingsreserve worden jaarlijks de kapitaallasten gedekt.

Taakveld 2.4 Economische havens en waterwegen

- € 80.200

Havengelden

De havengelden worden in 2025 naar verwachting met **€ 113.000,-** niet gehaald. Dit nadeel ontstaat met name op de recreatievaart en dat voor de tariefberekening 2025 al rekening werd gehouden met nieuwe deelgebieden vanuit Waterfront die nog niet zijn overgedragen. Mogelijke verklaringen voor de tegenvallende inkomsten op de recreatievaart zijn dat het slechtere weer in de tweede helft van het seizoen, wellicht is 'het nieuwtje' voor de nieuwe havens van Harderwijk er wat af en als laatste is het landelijke beeld dat de recreatievaart terugloopt na een groei als gevolg van de Corona-crisis.

Exploitatie havens

Binnen de exploitatie van de havens doen zich in 2025 een aantal voor- en nadelen voor. De voordelen doen zich voor op het klein onderhoud à € 29.700,- en het budget voor de baggerwerkzaamheden à € 40.000,-. De nadelen zitten met name op de exploitatiekosten van de havens, onvoorziene kosten zoals het verwijderen van een olievlek en meer onderhoudskosten voor het havenkantoor. De kosten leiden tot een nadeel van € 36.900,-. Per saldo wordt er een voordeel verwacht op de havenexploitatie van **€ 32.800,-**.

Programma 3 Economie

Taakveld 3.1 Economische ontwikkeling

Uitvoeringsprogramma Binnenstadvisie 2031

De uitvoering van het Uitvoeringsprogramma Binnenstadvisie 2031 is in volle gang. Onlangs is de raad middels een raadsinformatiebrief op de hoogte gebracht van de stand van zaken en de geplande projecten voor de rest van 2025 en 2026. Het beschikbaar gestelde budget was drie keer € 200.000,- en dit is toegevoegd aan een bestemmingsreserve. Het begrote budget van 2025 wordt niet volledig benut. Het restant wordt doorgeschoven naar 2026 en 2027. We hebben daarnaast ook subsidie van de Provincie voor de ondersteuning van de BIZ en de gebiedsvisie Donkerstraat-Kloosterplein ontvangen.

Taakveld 3.4 Economische promotie

Ontvangstlocatie Veluwe Harderwijk fase 2

Voor de realisatie van fase 2 van het project Ontvangstlocatie Veluwe Harderwijk is er een aanvraag ingediend bij de RegioDeal Veluwe. Het betreft een project van € 2 miljoen waarbij de aanvraag voor cofinanciering ter hoogte van € 1 miljoen is. De aanvraag is slechts gedeeltelijk goedgekeurd. Het meest onderscheidende onderdeel – de realisatie van een boomkroonpad vanaf de Boekhorstlaan richting de Veluwe – wordt momenteel niet gezien als een element van toegevoegde waarde. De focus is nu vooral verschoven naar de Veluwe kust. Wat dit concreet betekent, is op dit moment nog niet volledig duidelijk. We verwachten echter dat middelen uit de RegioDeal beschikbaar zullen komen voor de beleevingsroute en het versterken van het routenetwerk richting de Veluwe Kust. Voor het andere (grotere) deel van de aanvraag loopt momenteel een ander traject via de provincie. Uitslag over de aanvraag bij de provincie verwachten we in september 2025.

Programma 4 Onderwijs

Taakveld 4.2 Onderwijshuisvesting

Krediet Basisschool DOK19 (IHP)

Het investeringskrediet voor uitbreiding van Basisschool DOK19 ad € 2.399.697,- is begin dit jaar in het IHP 2025 besloten. Bij de begroting 2026 zal dit krediet beschikbaar worden gesteld maar in deze zomervakantie heeft Stichting VCO aangegeven dat zij al graag in de zomervakantie van 2026 de uitbreiding willen realiseren. Dit lijkt een mogelijkheid, mits in 2025 de voorbereidingen worden opgestart, iets eerder dan gepland.

In deze tussentijdse rapportage vermelden we deze versnelling waarvoor in 2025 voorbereidingskosten worden gemaakt die ten laste van het oorspronkelijk in 2026 beschikbaar te stellen investeringskrediet moeten worden gebracht. Daarom wordt de raad gevraagd dit krediet daarom al in 2025 beschikbaar te stellen. Er zijn geen financiële consequenties omdat de oplevering nog steeds in hetzelfde jaar plaatsvindt.

Taakveld 4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken

€ 33.000

Zwem/gymvervoer

Voor een aantal jaar op rij is een daling te zien in het gebruik van gym/zwemvervoer. Over 2025 wordt een voordeel verwacht van **€ 33.000,-**. Omdat deze trend zich al enige jaren voortzet is met de meerjarenbegroting 2026-2029 dit budget structureel naar beneden bijgesteld.

Programma 5 Sport, cultuur en recreatie

Taakveld 5.1 Sportbeleid en activering

€ 23.000

Subsidie Willem Tell

Schietvereniging Willem Tell heeft in 2024 een subsidie ontvangen in het kader van eenmalige investeringen in sportaccommodaties van € 68.000,-. Deze subsidie was toegekend voor het aanpassen van de wand- en plafondbekleding van de sportaccommodatie. Bij nader inzien heeft de club gekozen voor een ander systeem voor het plafond zonder zichtbare metalen bevestigingen, wat voor de schietbaan veiliger zou zijn. Dit alternatief plafond bleek goedkoper te zijn, daarnaast zijn er nog werkzaamheden door vrijwilligers gedaan wat ook een kostenbesparing heeft opgeleverd. Het gevolg is dat er **€ 23.000,-** (voordeel) van de toegekende subsidie is teruggevorderd.

Taakveld 5.2 Sportaccommodaties

Exploitatie Sytel

Binnen de exploitatie van de Sytel hebben zich een aantal afwijkingen voorgedaan gedurende het jaar. Aan de uitgavenkant is een bijstelling benodigd voor het OZB budget (€ 45.750,-) en de energiekosten (€ 24.600,-). De bijstelling van het OZB budget is het gevolg van een stijging van de WOZ-waarde als gevolg van de nieuwbouw. De energiekosten moeten incidenteel worden bijgesteld als gevolg van een nadelige gasafrekening over 2024. Daarnaast blijft de overige omzet dit jaar op de Sytel achter. De reden hiervoor is dat er geen evenementen zijn geweest en de energie afrekeningen richting derden lager zijn uitgevallen ten opzichte van voorgaande jaren. Dit leidt tot een verwacht nadeel van € 51.450,-. De bijstellingen kunnen opgevangen worden door incidentele voordelen elders binnen de exploitatie (€ 48.300,-) en een hogere omzet (€ 73.500,-) binnen het zwembad. Per saldo is de bijstelling budgettair neutraal. Wel heeft de Sytel de inspanningsverplichting op zich genomen om in de laatste periode van 2025 te kijken naar de mogelijkheden om extra omzet te genereren.

Taakveld 5.3 Cultuurpres., cultuurprod., en cultuurparticipatie

Onderzoekskosten podiumvoorziening

Het budget was voorzien voor extern onderzoek, maar gekozen is voor intern onderzoek. Een deel van het budget is gebruikt en wordt gebruikt voor inhuur van collega's bij Meerinzicht en extern juridisch advies. Het restant van het budget is nodig voor continuering van het onderzoek en begeleiding in 2026 en wordt overgeheveld. Zie hiervoor het verzoek onderhanden werken budgettair neutraal.

Taakveld 5.5 Cultureel erfgoed

Subsidie restauratie molen De Hoop

Op 20 maart 2025 heeft de raad de motie "Garantstelling voor Molenstichting Harderwijk" aangenomen. In deze motie is het college verzocht om voor maximaal € 20.000,- garant te staan voor de restauratie van molen De Hoop. De Molenstichting heeft in mei 2025 een beroep gedaan op deze garantstelling voor het maximale bedrag van € 20.000,-. In de 1^e tussentijdse rapportage is dit reeds meegenomen. Tijdens de restauratie, die op gemeenteground plaatsvond, bleek de molenstichting geconfronteerd te worden met een onverwachte precarioheffing van € 7.000,-. Bij de gemeente ontstaat daardoor een extra precario inkomst van € 7.000,-. Met de molenstichting is afgesproken dat we dit budgettair neutraal zullen verwerken in de gemeentelijke begroting door de subsidie aan de molenstichting met hetzelfde bedrag te verhogen.

Taakveld 5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie

Project Goeman

De renovatie door Uwoon van de flats aan de Goeman Borgesiuslaan omvat twee deelprojecten onder regie van de gemeente. Voor het deelproject Community Building wordt gedurende de renovatie extra opbouwwerk ingezet. Voor het deelproject Herinrichting openbare ruimte is bij de provincie de Wijkendeal subsidie aangevraagd en een kadernota aanvraag opgesteld.

Voorstel is de ontvangen precario van Uwoon (€ 70.000,-) incidenteel in te zetten voor de herinrichting van de openbare ruimte. Dit betekent een neutrale wijziging, namelijk een budget van € 70.000,- en daarnaast een ophoging van de precario-inkomsten met hetzelfde bedrag.

Aanvullend krediet uitkijktoren Beekhuizerzand

De realisatie van de uitkijktoren Beekhuizerzand vraagt om een investering van € 270.000,-. Het huidige krediet voor uitkijktoren Beekhuizerzand (INV252) bedraagt € 215.000,- is ontoereikend. Aanvullend krediet van € 55.000,- is nodig. Met een afschrijvingstermijn van 20 jaar vertaalt dit zich naar een extra jaarlijkse

kapitaallast van € 3.025,- (nadeel) vanaf 2026. Het college heeft op 9 september 2025 besloten dit mee te nemen in de 2^e tussentijdse rapportage. In bijbehorend collegevoorstel is meer informatie te vinden.

Programma 6 Sociaal domein

Taakveld 6.1 Samenkracht en burgerparticipatie

- € 28.000

Aanschaf tafels MFC De Roef

Een deel van de bestaande tafels in MFC De Roef blijkt arbo-technisch niet te voldoen. Ze zijn te groot en zwaar, met als gevolg dat het in- en uitruimen van zalen veel problemen geeft en niet op een arbotechnisch verantwoorde manier kan worden uitgevoerd. De inventaris in de gemeenschappelijke ruimtes van MFC De Roef is eigendom van de gemeente Harderwijk en wordt als zodanig verhuurd aan Stichting MFC Harderwijk. Daarmee is de inventaris (en de eventuele vervanging daarvan) een verantwoordelijkheid van de gemeente Harderwijk. Voor vervanging van de tafels is een vervangingskrediet beschikbaar vanuit het MIP, maar dit krediet is pas in 2033 beschikbaar. Voorgesteld wordt het betreffende deel van de tafels (45 stuks) voor een bedrag van in totaal ca. € 21.000,-, inclusief niet-verrekenbare btw, te vervangen. Deze investering is lager dan de minimale activeringsgrens van € 25.000,- op basis van de Nota Waarderings- en Afschrijvingsbeleid 2024, en derhalve is een incidenteel budget nodig van **€ 21.000,-** (nadeel) in 2025

Anti-discriminatie voorzieningen

Voor 2025 en 2026 wordt jaarlijks afgerond **€ 7.000,-** (nadeel) extra beschikbaar gesteld vanuit de meicirculaire 2025 voor preventie van discriminatie. Voorgesteld wordt dit bedrag via deze Turap beschikbaar te stellen voor het daarvoor bestemde doel.

Vreemdelingen

- € 44.000

Dekking Stelpost taakmutaties € 44.000

In 2024 is € 44.000,- beschikbaar gekomen in verband met de Spreidingswet. In 2025 wordt dit ingezet voor de kosten van het locatie onderzoek voor het nieuwe AZC. Zie ook de tabel 7.5 stelpost taakmutaties.

Taakveld 6.23 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Integraal

- € 12.600

Subsidie Veilig Thuis

Veilig Thuis Noord-Oost Gelderland (22 deelnemende gemeenten) hanteert voor 2025 een indexatie van 3,9%. Dit is hoger dan waarmee in de begroting van Harderwijk rekening mee is gehouden. Dit leidt voor 2025 tot een hogere incidentele bijdrage van **€ 12.600,-** (nadeel). Voor 2026 en verder wordt dit verwerkt in de begroting 2026-2029 van Harderwijk.

Toekomsttuinen

In Noord-Oost Gelderland worden veel gezinnen goed geholpen. Echter bij een deel van de gezinnen waar zorgen zijn over de onveiligheid, lukt het nog onvoldoende om de juiste hulp en ondersteuning te bieden en patronen van onveiligheid te doorbreken. De betrokken organisaties in Noord-Oost Gelderland (Gemeenten, Jeugdbescherming Gelderland, William Schrikker Stichting, Veilig Thuis NOG, Leger des Heils, Jeugdbescherming & Reclassering, Buurtplein, CJG Apeldoorn, SJNV, Stimenz, Moviera en Raad voor de Kinderbescherming) willen dat er zoveel mogelijk in het vrijwillig kader aan duurzaam herstel van veiligheid wordt gewerkt. De toekomsttuinen bieden de omgeving om hieraan te werken. Het project toekomsttuinen kind- en gezinsbescherming NOG loopt inmiddels ruim een jaar. De financiering van de toekomsttuinen liep tot en met 2024 via gemeente Apeldoorn. Vanuit Apeldoorn is het verzoek gekomen om de inzet voor de toekomsttuinen voor de Noord-Veluwe via gemeente Harderwijk te laten verlopen. Apeldoorn maakt het restant van de middelen 2024 en 2025 voor de regio Noord-Veluwe over naar Harderwijk. Het gaat om een bedrag van € 250.000,-. Hieruit worden de kosten van de door Meerinzicht ingehuurd procescoördinator en de zorgaanbieders bekostigd. Het gaat om tijdelijke middelen, het restantbudget eind 2025 kan in 2026 nog ingezet worden voor een eventuele verlenging. Het betreft een budget neutrale mutatie voor de begroting.

Omgekeerde verordening

- € 14.315

Dekking BR sociaal domein € 14.315

Het college heeft d.d. 3 juni 2025 ingestemd met de voorgestelde opzet voor de voorbereiding van de Omgekeerde Verordening. Uitvoering vindt plaats door Meerinzicht. De financiële effecten voor Harderwijk bedragen € 14.315,- voor 2025 en € 60.123,- voor 2026. Deze kosten worden gedekt vanuit de reserve sociaal domein.

Taakveld 6.811 Beschermd Wonen

Respijtovereenkomst Anne

Het college heeft op 24 juni 2025 besloten respijthuis Anne voor een pilotperiode van 2 jaar een subsidie te verstrekken. De respijtovereenkomst is voor jongeren in de leeftijd van 18-27 jaar. De totale bijdrage voor de EHZ-gemeenten bedraagt € 182.500,- per jaar voor 2025 en 2026. Het Harderwijkse aandeel bedraagt € 91.250,- per jaar. Dit wordt gedekt vanuit de Harderwijkse overschotten Beschermd Wonen en

Maatschappelijke Opvang. Voor Ermelo en Zeewolde is de jaarlijkse bijdrage € 45.625,-. De subsidieverstrekking verloopt vanuit de gemeente Harderwijk. De subsidie en de inkomsten worden geraamd in de begroting 2025. Dit is een budget neutrale mutatie.

Bij de begroting BW/MO 2025 is 75% van het begrote overschot teruggestort naar de deelnemende gemeenten. Voor Harderwijk is dat ruim € 550.000,-. Hiermee is de ombuiging van € 500.000,- ingevuld. Bij de jaarrekening 2025 BW/MO wordt het werkelijke overschot bekend en zal er een bestedingsvoorstel komen waarbij middelen terugvloeien naar de gemeente.

Taakveld 6.811 Beschermd Wonen – Woonpark Molenweg Hierden - aansprakelijkheidsstelling

Het Woonpark Hierden is inmiddels gerealiseerd en wordt in gebruik genomen. De realisatietijd was voor de ontwikkelaar langer dan vooraf verwacht doordat de vergunningverlening diende plaats te vinden. Hiervoor houdt de ontwikkelaar de gemeente aansprakelijk voor een bedrag van ruim € 1,1 miljoen. De gemeente heeft aansprakelijkheid afgewezen. Het vervolg en uitkomst is op moment van rapportage nog niet duidelijk.

Programmagelden/zorgkosten sociaal domein	€ 356.000,-
Dotatie aan reserve sociaal domein	-/- € 356.000,-

Op basis van de 2e prognose zorgkosten sociaal domein worden de volgende financiële afwijkingen gerapporteerd:

Jeugd	-/- € 2.237.000,-
Voorlopige terugvordering CJG 2025	€ 500.000,-
Wmo	-/- € 470.000,-
Participatie	-/- € 508.000,-
Hogere rijksbijdrage Buig	€ 901.000,-
Dekking vanuit circulaires Gemeentefonds	€ 184.000,-
Harderwijkse deel overschot BW/MO	€ p.m.
Totaal effect zorgkosten	-/- € 1.630.000,-

Middelen jeugd septembercirculaire	€ 1.986.000,-
Totaal	€ 356.000,-

Bij de eerste tussentijdse rapportage werd een tekort op de zorgkosten verwacht van afgerond € 3,7 miljoen. Op basis van de 1^e prognose is de begroting *niet* gewijzigd. Bij deze 2^e prognose wordt voorgesteld de begroting wel aan te passen.

Bij de jaarrekening 2025 is het mogelijke overschot Beschermd Wonen en Maatschappelijke Opvang 2025 bekend. Het Harderwijkse deel van het overschot kan dan toegevoegd worden aan de reserve sociaal domein.

Het demissionair kabinet heeft besloten tot compensatie van de incidentele tekorten op jeugdzorg in 2023 en 2024. Gemeenten kunnen dit inzetten ter ondersteuning van de transformatie conform de afspraken in de Hervormingsagenda Jeugd. Voor Harderwijk gaat het om een bedrag van € 1.986.000,-. In de septembercirculaire 2025 is dit bedrag verwerkt. Over de septembercirculaire vindt separate advisering plaats.

Het voordeel van € 356.000,- kan toegevoegd worden aan de reserve sociaal domein. De prognosestand van de reserve, na het effect van de 2^e turap 2025, bedraagt € 4,3 miljoen.

Bij de jaarrekening 2025 is het definitieve effect van de zorgkosten sociaal domein bekend en zal de reserve sociaal domein mogelijk nog muteren.

Onderstaand een toelichting op de verschillende onderdelen:

Jeugd

In de financiële prognose (nadeel van € 2.237.000,-) is nog geen effect te zien van de structurele verschuiving van de € 1,8 miljoen van de programmagelden naar de versterking van de inzet van het CJG. Het beoogde effect hiervan is nog niet zichtbaar omdat het CJG tot voorkort de benodigde formatie niet volledig heeft kunnen invullen.

Daarnaast is het zo dat indicaties een looptijd hebben van gemiddeld 9 maanden en het effect pas over langere termijn zichtbaar wordt. Daarnaast hebben we te maken met autonome groei, kostprijs onderzoek ed.

In deze prognose is geen rekening gehouden met de verwachte effecten van maatregelen en interventies om de jeugdhulpkosten te beheersen. Hieronder valt onder andere de inzet van het zogenaamde 6-ogenprincipe,

waarbij een kwaliteitsmedewerker conceptbeschikkingen toetst op de kwaliteit van de besluiten, juridisch en qua inkooptechnische afspraken.
Het positieve effect van de vastgestelde Integrale Verordening die bijdraagt aan een meer genormaliseerde inzet van PGB's is inmiddels wel zichtbaar.

We zien dat de prognoses van Meerinzicht de afgelopen jaren steeds vrij nauwkeurig zijn gebleken. Tegelijkertijd zien we nu voorzichtige positieve ontwikkelingen: het aantal verleningsbesluiten wordt minder en de instroom van cliënten lijkt af te nemen. Deze ontwikkelingen zijn nog niet als een financieel voordeel vertaald omdat we tegelijkertijd merken dat de zorg complexer wordt en de zorgtrajecten langer doorlopen,.

Met de lagere begroting voor de PGB's en de vervoerskosten kunnen een aantal ombuigingen in 2026 (gedeeltelijk) worden ingevuld.

Daarnaast worden er vanuit het rijk extra middelen toegekend aan gemeenten om de jeugdzorg te verbeteren en de stijgende kosten te compenseren. Deze financiële gevolgen zijn in de mei- en septembercircularisatie 2025 zichtbaar en worden financieel verwerkt in deze turap.

Terugvordering subsidie CJG 2025

Voor de versterking van het CJG is vanaf 2023 de subsidie aan de Stichting Jeugd Noord Veluwe opgehoogd ten laste van de maatwerkvoorzieningen jeugd (zorgkosten). Door het organiseren van de zorg van de 'achterkant naar de voorkant' is het de verwachting dat de uitgaven voor maatwerkvoorzieningen jeugd verminderen. In 2025 is zijn nog niet alle vacatures binnen de SJNV ingevuld. We verwachten daarom over dit jaar een terugvordering van € 500.000,-. Het blijkt nog steeds lastig om voldoende personeel te behouden en aan te trekken. Gezien het feit dat dit het derde jaar op rij is waarin de opdracht niet volledig wordt uitgevoerd, wordt samen met het CJG bezien waar de oorzaken liggen en of een andere inrichting van de uitvoering nodig is.

Wmo

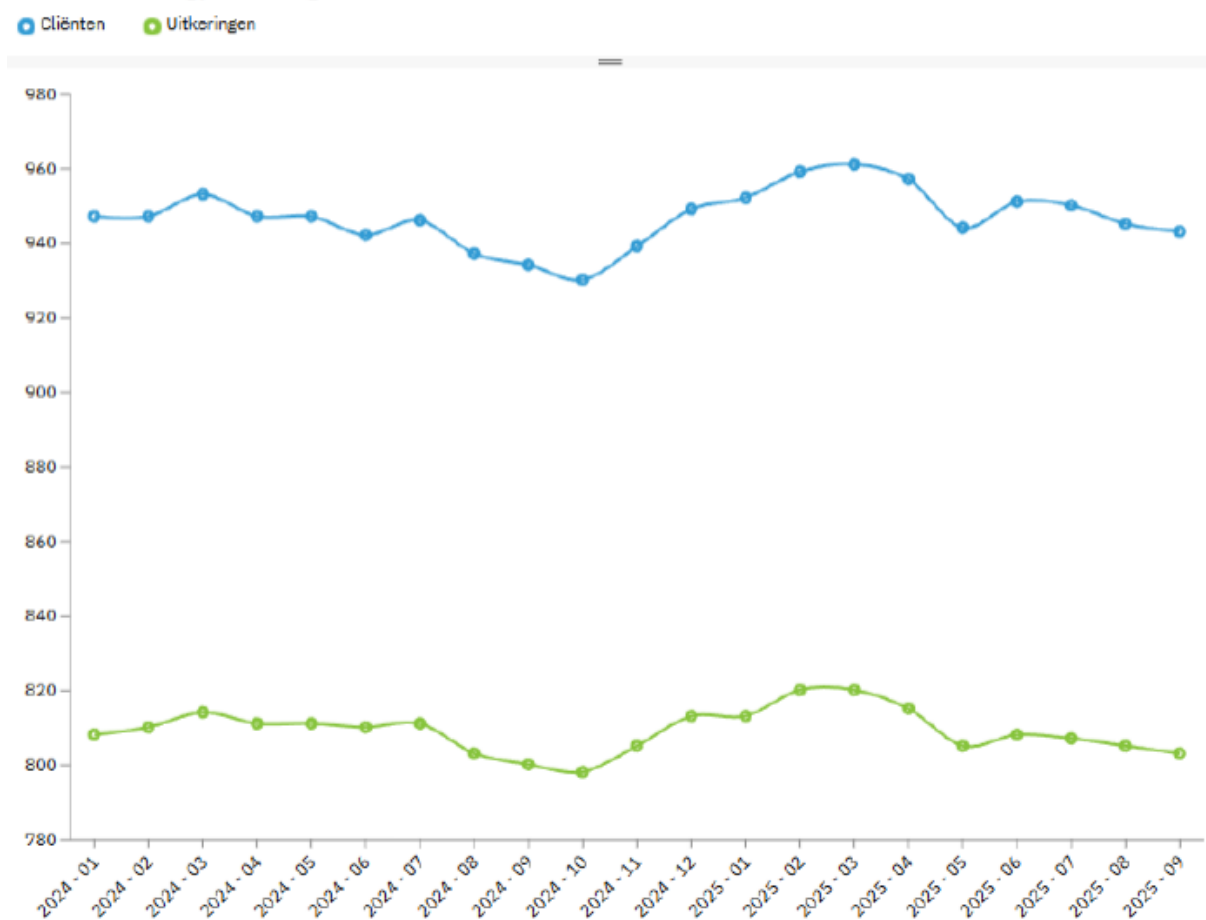
Het nadeel op de zorgkosten Wmo van € 470.000,- wordt voornamelijk veroorzaakt door de effecten van de hogere tarieven uit het kostprijsonderzoek. De eerste termijn van de in 2021 afgesloten contracten Wmo 2021 loopt af per 1 juni 2025. Besloten is om de eerste verlengingsoptie te benutten, van 1 juni 2025 tot en met 31 mei 2026. In de aanbestedingsdocumenten is vastgelegd dat bij verlenging van de contracten een kostprijsonderzoek zal worden uitgevoerd. Dit is in lijn met de Algemene Maatregel van Bestuur (AMvB) reële prijs Wmo 2025, die gemeenten verplichten om bij de inkoop van Wmo-voorzieningen tarieven te hanteren die in verhouding staan tot de kwaliteit van de geleverde zorg. De tariefwijziging is verwerkt in de prognose voor 2025. Over het kostprijsonderzoek is afzonderlijke advisering geweest.
Daarnaast is de prognose van de woonvoorzieningen naar boven bijgesteld. Op basis van de technische levensduur van trapliften, is de verwachting dat er in 2025, net als in 2024, een groot aantal trapliften vervangen moet worden. Naast deze vervangingsopgave lopen er tevens een aantal (grotere) ingrijpende woningaanpassingen. Dit wordt versterkt door de aanhoudende krapte op de woningmarkt, waardoor mensen langer in hun huidige woning (moeten) blijven wonen en vaker zijn aangewezen op aanpassingen om daar te kunnen blijven.

Participatie

In de eerste prognose 2025 is uitgegaan van het gemiddelde aantal bijstandsontvangers over de periode januari t/m april 2025. De aantallen waren in die periode hoog. Gelukkig heeft deze stijging niet doorgezet en is momenteel zelfs sprake van een dalende trend. De verwachting is dat het aantal bijstandsontvangers tot het eind van jaar iets zal stijgen, conform de trend 2023 en 2024.
De uitgaven voor loonkostensubsidie (LKS) zijn ten opzichte van 2024 gestegen, wat tot een minder negatief effect leidt bij de uitgaven voor bijstand. Vanuit de re-integratie middelen is een extra impuls gegeven om bijstandsontvangers richting werk te begeleiden, gebruikmakend van LKS. Per saldo een nadeel binnen Participatie van € 508.000,-.

In de prognose is de verhoging van het wettelijk minimum loon per 1 januari 2025 (2,73%) en per 1 juli 2025 (2,42%) meegenomen. Onderstaand het verloop van het aantal cliënten en het aantal uitkeringen vanaf januari 2024:

7.1.1
 Clienten met uitkering per eerste dag v.d. maand

Rijksbijdrage BUIG

Begin oktober 2025 heeft het rijk het definitieve buigbudget 2025 bekend gemaakt. Voor Harderwijk bedraagt dit € 16,4 miljoen en is ruim € 900.000,- hoger dan begroot. In de 1^e tussentijdse rapportage was een prognose van het rijksbudget afgegeven van € 16,0 miljoen. De bijstelling door het rijk is een saldo van positieve en negatieve mutaties en is het resultaat van de verwerking van de realisatiecijfers over 2024, nieuwe inzichten in de conjunctuur, effecten van Rijksbeleid en de loon- en prijsbijstelling. In de 1^e tussentijdse rapportage is een prognose afgegeven van het tekort tussen de uitgaven voor bijstand en de rijksbijdrage van € 1,3 miljoen. Door een gunstiger prognose van de uitgaven (zie punt participatie) en een hoger rijksbudget bedraagt dit tekort € 230.000,-. In de begroting 2025 is gerekend met een tekort van € 250.000,-.

Dekking vanuit circulaires Gemeentefonds

Vanuit de septembercirculaire 2024 en de meicirculaire 2025 is in totaal € 150.000,- ontvangen voor alleenverdienersproblematiek. Gemeenten kunnen financiële ondersteuning bieden aan huishoudens die als gevolg van de alleenverdienersproblematiek in 2023 en 2024 onder het bestaansminimum uitkomen. Gemeenten kunnen de gemiste huur- en zorgtoeslag compenseren vanuit de individuele bijzondere bijstand. Deze actie is door Meerinzicht opgepakt en de uitgaven maken onderdeel uit van de Participatie. De rijksmiddelen worden als dekking ingezet voor de hogere uitgaven.

De Sociaal Medische Indicatie (SMI) is een gemeentelijke regeling om gezinnen die geen recht hebben op kinderopvangtoeslag, maar die ook niet in staat zijn de zorg voor de kinderen volledig te dragen vanwege sociale of medische problematiek, een vergoeding te kunnen bieden voor het gebruik van kinderopvang. Door verschillende ontwikkelingen is de SMI budgettair steeds meer onder druk komen te staan en ontvangen gemeenten hiervoor een vergoeding vanuit het Rijk. Deze middelen worden gebruikt als dekking voor de hogere uitgaven binnen Participatie.

Het Rijk compenseert gemeenten vanaf 2025 voor de afschaffing van het lage-inkomensvoordeel (LIV) in de sociale werkvoorziening. Het betreft een bedrag per plek. De middelen voor de WsW zijn toegevoegd aan het budget voor de Inclusief Groep. De middelen voor de beschut werkplekken worden als dekking ingezet voor de hogere uitgaven binnen Participatie.

Basismobiliteit (Viavé vervoer)

TV 4.3 Leerlingenvervoer en TV 6.72 Jeugdvervoer

Bij leerlingenvervoer (programma 4) en jeugdvervoer wordt een afname van het vervoer gezien. Er is een daling in het aantal leerlingen dat gebruik maakt van het leerlingenvervoer. Dit sluit aan bij de visie om kinderen meer zelfredzaam te maken en te houden. Het aantal geïndiceerde leerlingen en het aantal ritten laat een daling zien van rond de 14%. Voor leerlingenvervoer wordt een voordeel verwacht van € 100.000,- en voor jeugdvervoer een voordeel van € 50.000,-.

TV 6.71 Wmo vervoer (Viavé)

Er wordt een voordeel verwacht op het Wmo vervoer van € 55.000,-. Er is al langer een dalende trend zichtbaar die doorzet. Het (blijvend) sturen op het oneigenlijk gebruik werpt zijn vruchten af. Ook worden er veel kortere ritten door het AutoMaatje gereden. ANWB AutoMaatje is gestart op 29 mei 2024 als een lokaal vervoersinitiatief, waarbij vrijwilligers minder mobiele plaatsgenoten vervoeren met hun eigen auto. Naast ontmoeting is vervoer voor ouderen en voor minder mobiele inwoners een belangrijk punt om zelfstandig te kunnen blijven functioneren en mee te blijven doen in de samenleving. Eigen vervoer is vaak een gemis. Wanneer zelf autorijden niet (meer) lukt biedt AutoMaatje een uitkomst. Eind 2024 waren er zo'n 30 vrijwillige chauffeurs, 6 matchmakers actief en samen hebben zij bijna 300 ritten gereden. Dat is meer dan voor het eerste jaar beoogd was. Het aantal deelnemers en ritten is nog steeds groeiend. ANWB AutoMaatje is een mooie aanvulling op de regioatxi (Viavé) en Valys vervoer.

Vanuit het ombuigingsplan 2021 is een taakstelling voor het sociaal domein opgenomen. Van de oorspronkelijke taakstelling van € 750.000,- resteert er nog een bedrag van € 350.000,-. Voorgesteld wordt om de voordelen binnen basismobiliteit te verrekenen met deze taakstelling. Er resteert voor 2025 dan nog een taakstelling van € 145.000,-. Vanaf 2026 is de taakstelling betrokken bij de ombuigingen 2025-2028.

Programma 7 Volksgezondheid en milieu

Taakveld 7.2 Riolering

Klimaatadaptatie (buiten heffing)

Dit budget is vooral bedoeld voor het planten van bomen in stedelijk gebied (beperken hitte eiland effect). Er is een lijst met meekoppelkans projecten opgesteld, maar tot op heden is er nog geen claim ingediend. Veel projecten zijn nog in voorbereiding en pas nadat de omgevingsparticipatie heeft plaatsgevonden is duidelijk welke investeringen er vanuit dit budget gedekt kunnen worden. Verwachting is dat besteding eind 2025 op nul blijft staan. Indien er geen overheveling plaatsvindt zal het budget vrijvallen, waardoor het bedrag in de reserve Klimaatadaptatie maatregelen blijft staan. Dit kan vervolgens in een ander jaar ingezet worden via een tussentijdse rapportage.

Klimaatadaptatie voorz. Harderwijk (subsidieregeling)

Het subsidiebudget voor buitenzonwering was medio mei al uitgeput (daarna zijn er nog 6 aanvragen voor buitenzonwering binnen gekomen die we hebben moeten afwijzen). Hoeveel aanvragen er nog voor blauwgroene voorzieningen gaan komen is niet te bepalen. Verwachting is dat er ca. € 20.000,- van dit budget over blijft. Het niet gebruikte deel van het budget valt vrij bij de jaarrekening en daardoor blijft het restant in de bestemmingsreserve duurzaamheidsfonds.

Systeemoverzicht Stedelijk Water

Hiervoor is een externe verplichting aangegaan. Er worden een aantal meerwerken en aanvullende opdrachten verwacht die optellen naar ca. € 25.000,- excl. BTW. Het resterend budget is niet toereikend. Verzoek is om dit budget met € 25.000,- op te hogen en dit te dekken uit het budget uitvoeringsagenda Burwka (binnen de tariefberekening).

Uitvoeringsagenda BURWKA

Na vaststelling van het Burwka is gebleken dat er een onbalans zit in de uitvoeringsagenda waarbij er een onrealistisch takenpakket voor 2025 was gepland. Ook blijkt een aantal posten onjuist geraamd te zijn (zowel te hoog als te laag of met een ander ritme: incidenteel/structureel/cyclisch). En in een beperkt aantal gevallen is dezelfde activiteit dubbel geraamd. Door vertrek van een medewerker en de moeizame vervanging daarvan is in het winterseizoen 2024/2025 sprake geweest van personele onderbezetting, waardoor een aantal activiteiten zijn uitgesteld. Tenslotte zijn een aantal activiteiten wel opgestart, maar is de dekking geregeld vanuit andere budgetten ("voorziening gemeentelijk watertaken periodiek terugkerende onderzoeken" en Duurzaamheid).

Al met al was dit aanleiding om de uitvoeringsagenda te actualiseren. Uit deze actualisatie blijkt dat de verwachte uitgaven voor 2025 uitkomen op € 50.000,- voor beleid en € 40.000,- voor realisatie en beheer (samen € 90.000,-). Dat is een onderbesteding van ca. 50% t.o.v. het budget. Voorstel is om het overschot

terug te laten vallen in de voorziening, wat bij de jaarrekening beoordeeld zal worden. De middelen blijven hiermee binnen het gesloten systeem van de riool- en waterzorgheffing.

Rioolreiniging en inspectie

In 2024 is voor de werkzaamheden in Hierden (Duinweg) en wijk Stadsdennen een benodigde ophoging gevraagd van € 116.000,-. Inmiddels is het reinigen en inspecteren van de riolering voor 2024 uitgevoerd. De kosten bedroegen € 164.000,-. Bij de uitvoering liepen we tegen de noodzaak dat we op meerdere locaties verkeersregelaars en verkeersplannen nodig hadden. Op meerdere locaties bleek er daarnaast meer vervuiling aanwezig dan verwacht. Ook was er een grote verstopping in het hoofdriool in de Stadswei door wortelingroei.

De afgelopen jaren zijn de transportriolen vanaf de gemeentegrens met Ermelo tot de rotonde Verkeersweg / Stationslaan al gereinigd en geïnspecteerd. Dit onderhoud geeft aanleiding om de transportriolen tussen rotonde Verkeersweg / Stationslaan en de zuivering op industrieterrein Lorentz op dezelfde manier te onderzoeken of ook daar een relining nodig is, en zo ja wanneer. Na het regulier reinigen en inspecteren met een rijdende videocamera, is hiervoor een aanvullend onderzoek met maninspectie nodig. Door beide inspecties zoveel mogelijk gelijktijdig uit te voeren, besparen we onderzoekskosten. Het raambestek voorziet in het overdag uitvoeren van de werkzaamheden. Vanwege de hoge waterstand overdag is het verstandig de werkzaamheden 's nachts uit te voeren. De kosten voor een uitvoering in de nacht zijn hoger, maar verwacht wordt dat er 's nachts meer meters gemaakt kunnen worden. Ook hoeven er 's nachts minder verkeersmaatregelen getroffen te worden en zijn er minder verkeersregelaars nodig.

Op basis van bovenstaande is de verwachting dat de kosten voor rioolreiniging en inspectie een overschrijding opleveren in 2025. Voor afwijkingen binnen de tariefberekening riool- en waterzorgheffing zal niet tussentijds financieel worden bijgesteld, maar worden de gerealiseerde verschillen ten opzichte van de begroting bij de jaarrekening financieel verantwoord als één geheel.

Krediet Rioleringswerkzaamheden Zeestraat

- € 20.000

Dekking VZ ond. Gem. watertaken € 20.000

De werkzaamheden worden verwacht in september 2026 (na de bouw Uwoon Holzstraat). Het krediet oorspronkelijke krediet uit 2023 is vanwege de indexering niet meer voldoende. Er is een ophoging nodig van € 20.000,-. Dit krediet wordt gedekt uit de voorziening onderhoud gemeentelijke watertaken en derhalve wordt de ophoging ten laste gebracht van deze voorziening.

Krediet rioolvervanging Grote- en Kleine Oosterwijk

- € 305.400

Dekking VZ ond. Gem. watertaken € 305.400

In 2023 is gestart met het project Revitaliseren Binnenstad. De Grote- en Kleine Oosterwijk en een deel van de Keizerstraat zijn daarbij als eerste aan bod gekomen. Tijdens de voorbereidingen is onderzoek gedaan naar de staat van het rioolstelsel en onderzocht of er problematiek is rondom de afvoer van regenwater. Het bleek dat het rioolstelsel in de Grote- en Kleine Oosterwijk technisch niet meer voldoet en aan vervanging toe is. Uit het onderzoek naar de afvoer van regenwater is gebleken dat er bij toenemende regenintensiteit wateroverlast te verwachten valt. Om het riool technisch in goede staat te brengen en te zorgen dat de afvoer van regenwater geborgd blijft is het riool vervangen en een extra regenwaterriool aangebracht. De kosten voor deze werkzaamheden aan de riolering vallen niet onder het project Revitaliseren Binnenstad maar worden gedekt uit de hiervoor bestemde voorziening onderhoud egalisatie gemeentelijke watertaken. Dit gebeurt direct ten laste van de voorziening in het jaar van de uitvoering (kosten gekwalificeerd als groot onderhoud riolering). Het gaat om een bedrag van € 305.400,- wat conform de BuRWKA uit de voorziening gedekt wordt.

Taakveld 7.3 Afval

- € 50.000

Project Goeman afvalstroom

De renovatie door Uwoon van de flats aan de Goeman Borgesiuslaan veroorzaakt een grote afvalstroom die veel extra inzet vraagt. De bewoners moeten 5 weken naar een logeerwoning en moeten hun woning en bergingen leeg opleveren. Het is door Uwoon onvoldoende voorzien een deel van de bewoners hun grofvuil, die deze verhuisbewegingen oplevert, niet naar de milieustraat brengen. Het afgelopen jaar is door het team Stadsbedrijf daarom extra afval verwijderd. Deze extra opruiming is niet opgenomen in de begroting. Voor de resterende renovatieperiode willen we deze kosten beperken door extra afvalcontainers beschikbaar te stellen en te verrekenen met Uwoon. De kosten van de werkzaamheden voor de extra afvalverwijdering worden geschat op **€ 50.000,-** (nadeel) voor gemeente Harderwijk. Een ander gedeelte van de kosten willen we verhalen op Uwoon.

Afval en grondstoffen

Voor het afval en grondstoffendomein voor het jaar 2025, wordt een netto voordeel verwacht van € 300.000,-. Hieronder volgt de toelichting en uitsplitsing.

Netto lasten

De netto lasten zijn naar verwachting € 102.000,- hoger dan begroot. Dit heeft met name te maken door hogere kosten dan wel minder inkomsten bij de volgende posten:

- Beheren containers
- Milieustraat exploitatie
- Milieustraat verwerking
- BTW
- Verwerken afval en grondstoffen

Netto baten

De netto baten zijn naar verwachting € 402.000,- hoger dan begroot. Dit komt vooral door de hogere de hogere Diftaropbrengst als gevolg van het beëindigen van de PMD-pilot, waardoor huishoudens vaker restafval hebben aangeboden. De verschillen bij de afvalstoffenheffing worden als een geheel verantwoord bij de jaarrekening.

Taakveld 7.4 Milieubeheer

€ 143.000

Beëindiging DVO Duurzaamheid Noord-Veluwe

Sinds 10 april is de DVO duurzaamheid Noord-Veluwe beëindigd. Daarmee zijn ook de resterende middelen die nog beschikbaar waren verdeeld over de 7 deelnemende gemeenten. Voor Harderwijk betekent dit dat er nog een bedrag van ongeveer € 75.000,- terug overgemaakt is. Daarnaast worden de beschikbare middelen voor 2025, € 68.000,- niet gebruikt. Deze middelen kunnen eenmalig vrij vallen. In totaal betekent dit een incidenteel voordeel van **€ 143.000,-** in 2025.

In september/oktober 2025 wordt duidelijk of er een bijdrage nodig is voor de samenwerking op het thema energie binnen de EHPZ. Mogelijk dat dit structurele budget dan (deels) hiervoor wordt ingezet vanaf 2026. In de ombuigingen is reeds besloten structureel een bedrag van € 18.000,- van het budget vrij te laten vallen, wat betekent dat nog structureel € 50.000,- aan budget beschikbaar is.

Stand van zaken Duurzaamheidsfonds

Gedurende de periode mei tot en met augustus zijn de twee voorstellen door de raad aangenomen met betrekking tot het beschikbaar stellen van extra middelen voor de subsidie groene schoolpleinen en een claim voor mogelijke kosten van het project windenergie Lorentz te dekken in geval deze niet kunnen landen in een businesscase.

Hierbij ook een update van een aantal projecten die in uitvoering zijn:

- de onderzoeken voor het opstellen van het soortenmanagementplan zijn gestart, na afronding van de aanbesteding;
- 1 subsidieaanvraag voor een groen schoolplein is toegekend;
- binnen de subsidie klimaatadaptieve voorzieningen is het subsidieplafond al bereikt voor de categorie zonwering;
- de werkzaamheden voor het vergroenen van het Biezenplein zijn gestart.

Van de € 5 miljoen, is nu € 3,9 miljoen beschikbaar gesteld voor verschillende projecten. Voor het openstaande bedrag, € 1,1 miljoen, wordt in 2025 duidelijk waarvoor dit wordt ingezet.

Onderstaande tabel geeft kader inzicht wat beschikbaar is, wat reeds toegekend is aan projecten en hoeveel er op 1 september 2025 is uitgegeven.

Duurzaamheidsfonds kaders	Totaal beschikbaar	Reeds toegekend 2023-2026	Stand van zaken uitgaven Turap
Inwoners, bedrijven en maatschappelijke partijen	€ 1.500.000,-	€ 470.000,-	€ 237.400,-
Collectief klimaatadaptatie en biodiversiteit	€ 1.000.000,-	€ 750.000,-	€ 138.200,-
Uitvoering duurzaamheid 2023-2026	€ 1.000.000,-	€ 1.000.000,-	€ 458.600,-
Openbare ruimte	€ 1.000.000,-	€ 1.000.000,-	€ 536.000,-
Gemeente geeft het goede voorbeeld	€ 500.000,-	€ 657.400,-*	€ 307.400,-
Totaal	€ 5.000.000,-	€ 3.877.400,-	€ 1.677.600,-

**Dit is inclusief de claim van € 350.000,- voor dekking van het krediet windenergie Lorentz. Deze claim wordt alleen gebruikt in het geval de windturbines niet worden gebouwd en de kosten niet in de businesscase kunnen komen.*

Provinciale subsidie soortenmanagementplan (SMP)

In de begroting 2025 is opgenomen dat er een subsidie binnen komt van de provincie Gelderland voor het opstellen van het SMP. Tot op heden, tegen alle verwachtingen in heeft de provincie de subsidie nog niet beschikbaar gesteld om aan te vragen. De reden hiervoor is dat de provincie nog geen handreiking voor het SMP heeft. Momenteel is de provincie bezig met het opstellen van deze handreiking voor het pre-SMP en het SMP. De planning van de provincie is dat de handreiking eerste helft 2026 wordt vastgesteld. Daarna kan de subsidie weer aangevraagd worden. Ondertussen zijn we al wel gestart met het opstellen van het soortenmanagementplan. Op zijn vroegst is de verwachting dat eind 2026 het soortenmanagementplan klaar is. De kosten die in 2025 al worden gemaakt, worden gedekt door de toegekende eigen middelen.

Energy Hub Lorentz III

€ 12.000

BR duurzaamheid Lorentz - € 12.000

De volgende fase voor het opzetten van een Energyhub wordt niet gestart. Er is geen businesscase ontstaan waardoor een vervolg op dit moment mogelijk is. Het beschikbare bedrag van € 12.000,- voor de volgende fase kan terug naar de bestemmingsreserve van duurzaamheid Lorentz III.

Faillissement GroupCard

Per 1 augustus is bekend geworden dat naast GroupCard BV ook de stichting Derdengelden Rekening GroupCard failliet is verklaard. De twee diensten (doe-het-zelf klusbon en kadobon witgoed), die de gemeente Harderwijk afnam, waren voor het faillissement afgelopen. Echter stonden er nog niet gebruikte middelen op de rekening van de stichting. In totaal gaat het om een bedrag van € 85.127,63 dat nog terug betaald moet worden. We zetten ons in om deze middelen terug te krijgen. Deze middelen zijn afkomstig van de SPuK Energiearmoede.

Taakveld 7.5 Begraafplaatsen en crematoria

Begraafplaats Elzenhof

Middels het Beheerplan begraafplaatsen 2021-2025, vastgesteld door de raad op 22 maart 2022, is gevraagd om voor 2025 een krediet voor vervangingsinvestering beschikbaar te stellen voor de Elzenhof. Voorzieningen die van deze tijd zijn en passen bij waardig afscheid nemen vragen ook om vervanging. Voor een passende inrichting van de Elzenhof staan voor 2025 vervangingsinvesteringen voor techniek en inrichting gepland. Zo kunnen we waarborgen dat nabestaanden met respect afscheid kunnen nemen in een voorziening die past bij zijn tijd. In de besluitvorming was het bedrag van de vervangingsinvestering niet gespecificeerd. Het gaat om een bedrag van € 137.000,-. De kapitaallasten van dit krediet zijn reeds financieel verwerkt, maar het krediet zelf dient nog te worden verwerkt. Dit wordt meegenomen in deze rapportage en bijbehorend raadsvoorstel.

Programma 8 Ruimte en wonen

Taakveld 8.1 Ruimtelijke Ordening

- € 5.000

Opbrengsten anterieure overeenkomsten

Het afsluiten van anterieure overeenkomsten is sterk afhankelijk van de snelheid van de initiatiefnemer. Aangezien de geraamde interne urendoorbelasting ook als werkelijke urendoorbelasting wordt verwerkt, ontstaat een nadeel wanneer anterieure overeenkomsten minder snel worden afgesloten als was voorzien. Dit levert in 2025 een incidenteel nadeel op van **€ 110.000,-**.

Werkbudget Ruimtelijk projectenbureau

Het werkbudget Ruimtelijk projectenbureau wordt in 2025 niet volledig benut. Hierdoor kan een deel van het budget vrijvallen. Vanaf 2026 is dit budget al meerjarig naar beneden bijgesteld. Dit levert in 2025 een incidenteel voordeel op van **€ 25.000,-**.

Implementatie omgevingswet

- € 27.000

Dekking BR Omgevingswet

€ 27.000

Met Meerinzicht is overeengekomen dat meerkosten gemaakt mogen worden voor de implementatie van de Omgevingswet. Deze meerkosten zijn € 27.000,- en kunnen worden gedekt uit de bestemmingsreserve Implementatie Omgevingswet. Hierdoor heeft dit per saldo een budgettair neutraal effect.

Budget programma's omgevingswet

Het budget voor Programma's Omgevingswet hoeft niet volledig te worden besteed. Er kan **€ 50.000,-** vrijvallen. Dit is een incidenteel voordeel.

Budget opstellen huurbeleid

Voor het opstellen van huurbeleid is budget beschikbaar gesteld voor externe inhuur. Uiteindelijk is besloten dit huurbeleid intern op te stellen en kan dit budget komen te vervallen. Dit levert een incidenteel voordeel op van **€ 30.000,-**.

Functieverandering Eendengebied

Op 3 november 2022 heeft de gemeenteraad een motie aangenomen waarin het de gemeente verzoekt een visie op te stellen voor het Eendengebied met als uitgangspunt dat dit gebruikt wordt voor woningbouw. Naar aanleiding van de motie heeft het college van B&W op 9 mei 2023 besloten geen uitvoering te geven aan de "motie woonvisie Eendengebied" en heeft het college de raad voorgesteld om een integrale visie op hoofdlijnen te ontwikkelen in de omgevingsvisie Harderwijk en deze indien gewenst uit te werken in een programma.

Inmiddels is de functieverandering van het Eendengebied gaande door het veelvuldig stoppen van agrariërs met hun bedrijf door dat zij gebruik maken van landelijke regelingen, zoals de Regeling provinciale aankoop veehouderijen nabij natuurgebieden en de Landelijke beëindigingsregeling veehouderij locaties met piekbelasting (LBV+). De LBV+ regeling stelt dat agrariërs die gebruik maken van de LBV+ regeling, de gemeente binnen 12 maanden na ondertekening van de beschikking verzoeken tot het wijzigen van de bestemming.

Als de capaciteit het toelaat, zal in de loop van het resterende jaar een start gemaakt kunnen worden met het gebiedsprogramma Hierden Buiten deel Eendengebied. Het budget zal naar alle waarschijnlijkheid ontoereikend zijn om een m.e.r.-procedure inclusief benodigde onderzoeken te doorlopen. Het resterende bedrag zal worden overgeheveld naar 2026, zodat in 2026 vervolgstappen gezet gaan worden.

Vergunning, toezicht en handhaving

- € 49.000
Dekking BR Omgevingswet € 49.000

Voor de vergunning, toezicht en handhaving processen wordt binnen EHZ gebruikgemaakt van de applicatie Centric Leefomgeving (CLO). Door de nieuwe omgevingswet is er een uitgebreidere en complexere applicatie. Vanwege deze ontwikkeling en het kunnen bieden van stabiliteit en continuïteit is binnen Meerinzicht extra formatie nodig in het team van applicatiebeheerders. De kosten hiervoor zijn in 2025 € 49.000,-. Vanuit het Rijk hebben gemeenten de afgelopen jaren middelen gekregen voor de uitvoering van de Omgevingswet. Binnen Harderwijk zijn deze middelen toegevoegd aan de bestemmingsreserve van de Omgevingswet. Daarom wordt voorgesteld, ook deze kosten hieruit te onttrekken. Voor de structurele invulling is een voorstel gedaan vanuit Meerinzicht met de Kadernota 2026-2029.

Taakveld 8.3 Wonen en bouwen

Stand van zaken Woonfonds

In 2025 zijn o.a. middelen toegekend voor het opstellen van een SMP (soortenmanagementplan) dat bijdraagt aan de versnelling van de woningbouwopgave. Al eerder is, in 2024, een bijdrage gedaan om sociale woningbouw in het Waterfront mogelijk te maken. In 2025 is er ook een bijdrage ontvangen ter compensatie van het niet bouwen van sociale huurwoningen in het project Flora Jozina á € 660.000,-. In totaal resteert er daarmee € 3.710.000,- in het woonfonds.

In het najaar volgt een voorstel voor besteding ten gunste van de woningbouwopgave sociale huur. Momenteel wordt een subsidieregeling voor het stimuleren van de realisatie van sociale huurwoningen afgerond, waarvoor dit najaar zal worden voorgesteld die te dekken vanuit het woonfonds á € 1.280.000,- (afgerond).

Bestedingsdoelen Woonfonds	Totaal beschikbaar	Reeds toegekend 2023-2026	Niet geclaimd
Bijdragen voor de ontwikkeling van sociale huurwoningen en verhuureenheden	€ 1.750.000,-	€ 400.000,-	€ 1.350.000,-
Bijdragen voor de ontwikkeling van betaalbare koopwoningen	€ 1.750.000,-	€ 375.000,-	€ 1.375.000,-
Innovatie	€ 500.000,-	€ 175.000,-	€ 325.000,-
Ambtelijke capaciteit, uitvoering volkshuisvestelijk omgevingsprogramma (voorheen woonvisie)	€ 1.000.000,-	€ 1.000.000,-	€ 0,-
Subtotaal	€ 5.000.000,-	€ 1.950.000,-	€ 3.050.000,-
Ontvangen bijdrage Flora Jozina			€ 660.000,-
Totaal	€ 5.000.000,-		€ 3.710.000,-

Inhuur team Ruimtelijke dienstverlening m.b.t. Omgevingswet	- € 140.000
Dekking BR Omgevingswet	€ 140.000

Er is een bestemmingsreserve Omgevingswet. Wij verzoeken u een deel van deze bestemmingsreserve te onttrekken en toe te voegen aan het inhuur budget voor het team Ruimtelijke Dienstverlening. Het gaat om inhuur van 24 uur per week voor 1 jaar. De begrote waarde van de opdracht is circa € 140.000,-.

Het is de bedoeling om een externe ervaren adviseur fysieke leefomgeving aan te trekken om er voor te zorgen dat de bestemmingsplannen worden omgezet naar het omgevingsplan, kan adviseren in het kader van de programma's en de ruimtelijke onderbouwingen bij omgevingsvergunningen.

Wet betaalbare huur	- € 17.000
Dekking stelpost taakmutaties	€ 17.000

Er is in de septembercirculaire 2024 structureel een bedrag van € 17.000,- voor de Wet betaalbare huur toegekend. Voor de uitvoering dient dit bedrag op een apart budget bij team ruimtelijke dienstverlening ondergebracht te worden. Zie tabel 7.5 opstaande taakmutaties.

4 Prioriteiten

Het college heeft een aantal prioriteiten geformuleerd. Bij de tussentijdse rapportage rapporteren we op de voortgang van de prioriteiten en wat er eventueel nog nodig is.

1. Financiële gezondheid van de gemeente

Realiseren bezuinigingsmaatregelen, vasthouden aan gemaakte keuzes in ombuigingstraject, financiering van nieuw beleid e.d.

Bij deze 2de turap wordt weer een actueel beeld gegeven op het totaal van alle ombuigingen. Bij de begroting 2026 zal een nadere invulling worden meegenomen over de taakstellingen. Deze zien met name toe op taakstellingen binnen het sociaal domein en op de bedrijfsvoering. Hierbij zullen indien mogelijk ook de inventarisaties vanuit Meerinzicht worden betrokken, zoals ook de reeds gerealiseerde ombuigingen binnen Meerinzicht op de bedrijfsvoering. Dit laatste in lijn ook met de toezegging van de wethouder in de commissie van donderdag 4 september 2025. Op basis van de monitoring van de ombuigingen bij de 1ste turap en de uitkomsten van de meicirculaire is er bij de Kadernota geadviseerd een aantal ombuigingen niet te realiseren. In de opbouw van de begroting 2026 zien we het financieel perspectief verder verbeteren. Bij het realiseren van de ombuigingen geeft dat ruimte aan een nieuwe collegeperiode en geeft het ruimte aan de ambities die in de ontwikkelparagraaf van de Kadernota zijn opgenomen.

2. Regionale samenwerking EHZ vastgesteld met bestuurders, raden en ambtelijke organisatie

De colleges van Ermelo, Harderwijk en Zeewolde hebben elkaar de afgelopen jaren meerdere keren ontmoet over het thema Perspectief op EHZ-samenwerking. Deze bijeenkomsten gingen in eerste instantie over de wijze van samenwerking. Vanaf eind 2024 zijn er vier bestuurlijke werkgroepen actief:

1. Ruimtelijke ordening, duurzaamheid en economie. Aangezien dit de inhoud van het regioarrangement EHPZ raakt, is de gemeente Putten ook deelnemer;
2. Sociaal domein;
3. Financiën;
4. Burgemeesters (begeleiding van het proces van de ontwikkeling van de samenwerking en continuering van dit proces na de gemeenteraadsverkiezingen 2026.

Op 30 september 2025 vond een eerste gezamenlijke EHZ-radenbijeenkomst plaats over dit thema. Vanuit de bestuurlijke werkgroepen werden met raadsleden gesprekken gevoerd over het perspectief van de EHZ-samenwerking. Raadsleden kregen de gelegenheid om met elkaar in gesprek te gaan en aandachtspunten mee te geven voor het vervolgproces.

3. MFC's: toekomstbeeld & financiële scenario's en eerste beeld op effecten positieve gezondheid

De gemeenteraad heeft het voorstel voor de exploitatiesubsidies voor de Roef en de Kiekmure aangenomen (MFC Harderwijk). Daarmee is de subsidie voor 2026 en verder vastgesteld. De exploitatie van de Roef en de Kiekmure kent in 2025 nog geen tegenvallers. De vooruitzichten voor 2025 en 2026 zijn positief. Het stichtingsbestuur heeft het vertrouwen dat de vastgestelde subsidie toereikend moet zijn. Na besluitvorming van de Kadernota 2026-2029 zal de begroting 2026 de subsidie structureel meenemen, waardoor de toekenning van de subsidie en de verantwoording weer in het reguliere proces bij de accounthouder is belegd. We zijn nog wel in afwachting van het 'huurbeleid' voor onze eigen accommodaties. Deze actie is belegd bij domein S&O en verantwoordelijk wethouder Wilco Mazier.

4. Afvalstoffenplan bestuurlijk vastgesteld

Bron/nascheiding en inzamelingsmethodiek), inzicht bieden in (ontwikkeling/effecten) afvalstoffenheffing en uitleg/communicatie daarvan

Het Grondstoffenplan (GSP), waarin bovengenoemde onderwerpen aan de orde komen, is voor de zomer behandeld in de commissie en gemeenteraad (debat). De raad heeft ingestemd met het voorstel in de raadsvergadering van 18 september.

5. We maken een keuze voor een locatie voor het verplaatsen van het AZC

Het college heeft voor het verplaatsen van het AZC, op basis van het locatieonderzoek, Sytel 2, de hoogbouw van het Morgen College, als voorgenomen voorkeurslocatie aangewezen. Er wordt afgeschaald in het aantal opvangplekken: momenteel biedt Harderwijk 800 opvangplekken en op de andere locatie worden maximaal 350 opvangplekken gerealiseerd. Daarmee neemt Harderwijk nog steeds haar maatschappelijke verantwoordelijkheid. Er komen geen opvangplekken voor alleenstaande minderjarige vreemdelingen (amv's). Het vervolg van het traject is enerzijds communicatie en overleg met de wijk (omgevingswerkgroep) en aan de andere kant wordt door het COA gekeken naar een haalbare businesscase en moet te zijner tijd de vergunningprocedures starten. Met het COA wordt daarnaast gewerkt aan het plan voor de afronding van het AZC aan de Graaf Ottolaan in 2026.

We hebben alle wensen en bedenkingen die vanuit de Raad zijn meegegeven en het collegebesluit van 15 juli jl. omgezet in verschillende activiteiten. Vanuit de ambtelijk opdrachtgever wordt nog gezocht naar een projectleider, waardoor de adviseur zich kan focussen op het beleidsterrein.

6. Besluit genomen over theaterfunctie inclusief financiering

Er is € 35.000,- beschikbaar voor onderzoek; dit budget is deels aangewend voor de inhuur van collega's van Meerinzicht en extern juridisch advies AKD. Er zijn geen aanvullende middelen nodig.

Het collegevoorstel 'kaderstelling podiumvoorziening' voorziet in het laten vaststellen van de inhoudelijke en financiële kaders voor een podiumvoorziening (500-600 stoelen) in Harderwijk en is op 2 september besproken in het college, 2 oktober in de commissie M&M en 16 oktober in de raad. Na vaststellen van de kaders door de raad kan het college een besluit nemen of het proces om te komen tot een locatiekeuze, naar verwachting nog in 2025.

Aanvullend zal ook de evaluatie van Stad als Podium in routing worden gebracht, zodat de Raad hier kennis van heeft kunnen nemen ten tijde van het raadsbesluit met betrekking tot de kaders.

7. Toekomstbestendig Integraal Huisvestingsplan Onderwijs is vastgesteld en wordt uitgevoerd

De projecten die zijn geformuleerd in het Integraal Huisvestingsplan Onderwijs worden nu in gezamenlijkheid met het desbetreffende schoolbestuur c.q. school (weer) verder uitgewerkt. Ieder project kent zijn eigen tijdspad en afspraken over bouwheerschap, selectie partijen en aanbestedingsmethoden. Daarbij merken we ook bij de uitvoering van het IHP rekening moeten houden met actuele zaken zoals stikstof en netcongestie. Specifiek geldt het volgende per project;

- Voor de nieuwbouw van Het Koraal in Harderweide is het ontwerptraject gelijk weer gestart, het Definitief Ontwerp wordt nu vervaardigd en de vergunning wordt in kwartaal 4 van 2025 ingediend. Planning is nog steeds dat we starten met de bouw in kwartaal 3 van 2026 en opleveren in kwartaal 3 van 2027 (ingebruikname schooljaar 2027-2028).
- Voor het project Alfons Ariëns & sportzaal Stadsweiden wordt nu een variantenstudie uitgevoerd naar nieuwbouw of renovatie. De planning is dat het college in 2025 een besluit neemt over nieuwbouw of renovatie.
- Voor het project Leonardo, Valentijn en gymzaal Vliepad wordt nu gekeken waar de scholen tijdelijk gehuisvest kunnen worden tijdens de uitvoering van de renovatie en wordt de scope van de renovatie bouwkundig uitgewerkt. Deze twee aspecten gezamenlijk bepalen het tijdspad en de wijze van aanbesteden, bouwheerschap etc.
- Voor de uitbreiding van Dok19 is de architect nu samen met Stichting VCO als bouwheer bezig met de planvorming. Indien het mogelijk is om de uitbreiding te realiseren binnen de verleende omgevingsvergunning is het streven om in de zomervakantie van 2026 het casco te realiseren. Indien dit niet mogelijk is, schuift de realisatie een jaar op na de zomer van 2027.
- Voor de plaatsing van de tijdelijke unit van De Veste is Stichting Proo zelf bouwheer. Stichting Proo heeft mogelijk een partij gevonden, die de tijdelijke unit gaat plaatsen. Het vergunningstraject moet nog worden opgestart, door een partij die ook de tijdelijke unit gaat plaatsen.
- Voor de uitbreiding van De Schakel en de Dominicus Savio op de Vondellaan wordt dit najaar 2025 een gezamenlijk Programma van Eisen opgesteld. Dit in relatie tot de wijkgerichte aanpak.
- Voor de realisatie van het Integraal Kind en Expertise Centrum (IKEC) wordt nu een haalbaarheidsonderzoek opgesteld, mede in relatie tot het AZC.

8. Ruimtelijk(-sociale) puzzel is gelegd vanuit regionaal perspectief

Een van de activiteiten die benoemd is in het regioarrangement, is het opstellen van een Toekomstperspectief EHPZ, inclusief een ruimtelijke (-sociale) puzzel. Bij het regioarrangement zijn acht partijen betrokken: de gemeenten Ermelo, Harderwijk, Putten en Zeewolde, de provincies Flevoland en Gelderland en de waterschappen Vallei & Veluwe en Zuiderzeeland.

Medio september is de opdracht aan een extern bureau verstrekt om dit toekomstperspectief op te stellen. De ruimtelijke (-sociale) puzzel vormt de basis van dit regionale toekomstperspectief.

Het externe bureau begeleidt het proces onder regie van twee ambtelijke teams (Team Ruimte en het Kernteam). Bestuurlijke consultaties van de raden, staten en algemeen besturen maken deel uit van dit proces, waarbij midden 2026 een grote radenbijeenkomst georganiseerd wordt. Ook stakeholders, zoals bedrijvenkringen, woningcorporaties en maatschappelijke organisaties, worden geraadpleegd.

Het streven is om een gezamenlijk toekomstperspectief op te stellen dat verder gaat dan een samenvoeging van de omgevingsvisies. Onderwerpen als wonen, werken, energie, natuur, brede welvaart enzovoorts, worden onderdeel van het toekomstperspectief. Het definiëren van de 'plus' van de regionale samenwerking op de schaal van Ermelo, Harderwijk, Putten en Zeewolde is de gezamenlijke uitdaging. Dit vraagt om een zorgvuldig proces. Het externe bureau geeft aan in totaal een klein jaar nodig te hebben (oplevering op 1 juli 2026).

Bestuurlijk is deze opdracht belegd in de Bestuurlijke Integrerende Tafel EHPZ, waaraan de acht partijen zitting hebben.

9. Uitvoering geven aan het Integraal Veiligheidsplan (IVP)

Het Integraal Veiligheidsplan (IVP) is opgesteld in goede samenwerking met de politie, het Openbaar Ministerie en de gemeenten Putten en Ermelo. De uitvoering loopt tot eind 2026 en ligt op schema (peilmoment juli 2025).

De prioriteiten en andere veiligheidsthema's zijn toegewezen aan diverse regisseurs, coördinatoren, uitvoerders en beleidsadviseurs. Het IVP-uitvoeringsprogramma bevat maar liefst 125 verschillende activiteiten, geordend op thema's zoals jeugd en veiligheid, veiligheid rond het AZC, aanpak Ondermijning, veilige vakantieparken, polarisatie en veilig uitgaan.

In juli 2025 is ook begonnen met het grootschalige bevolkingsonderzoek naar veiligheid (Veiligheidsmonitor) om te onderzoeken hoe de inwoners van Harderwijk de criminaliteit en overlast ervaren.

Tenslotte zijn er naast de gemeente ook diverse andere partijen actief met de uitvoering van het IVP. Zoals de Veiligheidsregio, het Zorg- en Veiligheidshuis, het RIEC (aanpak Ondermijning), de Belastingdienst, diverse zorg- en hulpverleningsinstanties, welzijnsinstellingen, onderwijs en woningcorporaties.

10. Capaciteit Openbare Orde en Veiligheid geborgd

In de afgelopen jaren zagen we op alle activiteiten en projecten onder het Integraal veiligheidsplan een toename aan werkzaamheden en uitdagingen. Bijvoorbeeld digitale veiligheid / cybercrime, jeugdcriminaliteit, aanpak multi-problem casuïstiek in de zorg en veiligheid, crisisbeheersing (Coronacrisis, natuurbrandbestrijding, vluchtelingencrisis, betogingen), maatschappelijke onrust, sluiting van drugspannen en mensenhandel. Dit heeft ertoe geleid dat er bij diverse kadernota's in de afgelopen jaren een formatie-uitbreiding is aangemeld voor OOV om de knelpunten op te lossen op de gestelde prioriteiten. Met de meest recente aanvraag in de Kadernota 2026, de aanvraag voor een jurist voor de aanpak Ondermijning, is de formatie op orde.

11. Spitssprinter stopt 4x per uur en het onderzoek naar een keervoorziening in Harderwijk is gestart (afronding eind 2026) en moet in het najaar van 2025 een voorkeursvariant met kostenraming opleveren die kansrijk is om te worden gehonoreerd bij de verdeling van de WoMo (Woondeal - Mobiliteit)-middelen

Sinds 7 april 2025 rijdt de spitssprinter Harderwijk-Nijkerk-Amersfoort op maandag t/m donderdag 3x 's ochtends en 3x 's middags in de spitsrichting. Na 3 maanden zien we, samen met NS, dat er goed gebruik van de spitssprinter wordt gemaakt en dat veel inwoners van Harderwijk deze snelle OV-verbinding hebben gevonden. Met NS worden de mogelijkheden besproken om in een volgende dienstregeling het aantal spitssprinters in de ochtend en in de middag uit te breiden en wellicht ook op vrijdag te gaan rijden.

De Verkenning naar de voorkeursvariant voor een keervoorziening voor treinen in Harderwijk is in volle gang en loopt op schema. Er ligt inmiddels een globale kostenraming en deze is eind augustus 2025 opgevoerd voor de "propositie Veluwelijn" in het kader van de verdeling van de WoMo-middelen. Deze propositie bestaat uit een zeer uitgebreide onderbouwing van nut en noodzaak van Rijksinvestering (€99,2 miljoen) in een keervoorziening voor Intercity-treinen op de Veluwelijn en hiermee snelle woningbouw in onze regio te

stimuleren. De regio staat aan de lat voor de resterende 70 miljoen euro. Naar verwachting wordt in november 2025 door het Ministerie van I&W een besluit genomen over de landelijke toewijzing van deze middelen.

12. Enkele zichtbare en onzichtbare mijlpalen voor de binnenstad zijn gerealiseerd

- a. *Autoluwe binnenstad (incl. pollers):*
Op 25 maart 2025 heeft het college een aantal ontwerp-verkeersbesluiten vastgesteld. Deze lagen tot 9 mei 2025 ter inzage. Als alles voorspoedig verloopt (dat wil zeggen: zonder beroep) kan de binnenstad in het eerste halfjaar van 2026 gefaseerd autoluw worden.
- b. *Herinrichting div. straten (o.a. Doelenstraat, Vuldersbrink):*
De volgende werken zijn tot nog toe gerealiseerd: Kleine Markstraat en kruising Hoogstraat; Wijzigen opstelplaats marktkraam en fietsopstelplaats Vitringasingel, Doelenstraat, Smeepoortenbrink, Annastraat en Waltorenstraat. Inmiddels is ook een besluit genomen over fase 2 herinrichting. Voor de komende 2 jaar: Vuldersbrink, Doelenstraat, Hogeweg in 2025 en Hoogstraat en Grote Marktstraat in 2027.
- c. *MKB Toegankelijkheid:*
Gemeente Harderwijk heeft meegedaan aan het project MKB Toegankelijke Routes. MKB Toegankelijke Routes is onderdeel van het programma MKB Toegankelijk, een initiatief van MKB-Nederland en VNO-NCW. Winkels, restaurants, culturele en toeristische attracties in Harderwijk en Hierden konden kosteloos de toegankelijkheid van hun onderneming laten toetsen op basis van de criteria van het Nederlands Keurmerk voor Toegankelijkheid en zo deelnemen aan de MKB Toegankelijke Route. In Harderwijk hebben ca. 115 locaties deelgenomen waarvan ca. 75 in de binnenstad. De deelnemers zijn terug te vinden op <https://www.ongehinderd.nl/municipality/content/522/MKB-Toegankelijke-Route-Harderwijk>.
- d. *Toiletvoorziening De Wellen:*
Het college heeft na overleg met stakeholders in de vergadering van 11 maart een voorkeur uitgesproken voor een locatie en de aankleding en vormgeving van een toiletvoorziening. De gemeenteraad heeft op 8 mei 2025 een besluit genomen in te stemmen met de plaatsing, vormgeving en aankleding van een toegankelijke toiletvoorziening De Wijde Wellen. De benodigde toiletunit is ingekocht bij een leverancier. Streven is in het eerste halfjaar van 2026 de toiletunit te kunnen plaatsen.
- e. *Toeristische bewegwijzering:*
De nieuwe toeristische bewegwijzering is voor de zomer van 2025 teruggeplaatst. De oude borden zijn in het kader van circulariteit zo veel mogelijk hergebruikt.
- f. *Meet&Greet (nabij Wereldwinkel):*
De Meet & Greet (nabij de Wereldwinkel) is gekozen als stadsidee 2025. De initiatiefnemer heeft een schetsontwerp klaar dat hij binnenkort aan omwonenden gaat presenteren. Afhankelijk van deze uitkomst kan de initiatiefnemer starten.

13. Meer grip gekregen op kostenontwikkeling jeugdhulp

Beweging naar preventie zichtbaar en versterking samenwerking met en aansturing van externe partners

Hier doen we het volgende voor:

- Inzet kwaliteitsmedewerker bij de toegang tot jeugdhulp. Naast toetsing op de verleningsbesluiten wordt er vanaf Q4 ook ingezet op het verbeteren van processen, zowel bij externe partners als intern.
- Samen met de regiogemeenten wordt de opdracht aan het CJG geëvalueerd en herijkt. Ook de rol en positie van de gemeenten wordt hierin meegenomen.
- Naast de doorontwikkeling van de monitor sociaal domein zetten we ook in op het monitoren van de ombuigingen.
- Elke 6 weken zijn er met Meerinzicht, de toegang en de gemeente duidingssessies op de uitgaven binnen jeugdhulp. Aan de hand van de trends en ontwikkelingen sturen we bij in de uitvoering.
- De inkoopafspraken van jeugdhulpaanbieders strakker monitoren
- De afbakening tussen jeugdhulp en onderwijs volgens de jeugdwet toe te passen
- De opgaven Kansrijk Opgroeien en Samenredzaamheid meer verbinden in de uitvoering om de preventieve inzet in de wijken te versterken rondom gezinnen.

14. Het werken met programma's onder de Omgevingswet is ingevoerd.

Nieuw beleid en nieuwe uitvoeringsagenda's binnen de fysieke leefomgeving worden opgenomen in de 3 thematische programma's (Programma natuurlijk systeem, Programma Mens & Maatschappij en Programma Bouw & Infrastructuur). Er is duidelijkheid over het besluitvormingsproces en de rol van de raad hierin.

- Er is een leidraad 'Werken met programma's' geschreven. Deze is besproken met teamleiders vanuit het domein Stad en Omgeving én de teamleider sociaal beleid en met de griffie. In september volgt

een gesprek met DT en college. Daarna zal de leidraad voor kennisgeving aan de raad worden gezonden.

- Daarnaast is een Regieteam Omgevingswet gevormd om interne beleidsmedewerkers/adviseurs te begeleiden en helpen met het schrijven van onderdelen van 3 thematische programma's.
- Er wordt gewerkt aan het opstellen van onderdelen van thematische programma's voor parkeren, detailhandel, erfgoed, economie en verkeersveiligheid.
- Er is door het college een eerste gebiedsomgevingsprogramma Hierden dorp vrijgegeven voor reactie.

15. Eerste effecten van de beoogde beweging van 'positieve gezondheid' zijn zichtbaar

Eerste effecten van de beoogde beweging van positieve gezondheid worden zichtbaar door te tellen en te vertellen. Het doel is om het gedachtegoed verder te brengen om de beweging van zorg naar gezondheid te maken (binnen en buiten De Roef). Dit doen we door:

- De uitwerking van het toekomstplan positieve gezondheid
- Inzet op promotie en informatie verstrekking (Harderwijk Magazine e.d.)
- Projectgroepen positieve gezondheid (huisgenoten MFC De Roef en 'denktank' MFC Harderwijk, Medicamus, Zorgdat, GA! en gemeente).
- Doorontwikkelen van de monitor sociaal domein.

Daarnaast wordt de samenwerking tussen zorg, welzijn en preventie versterkt. Door de inzet van welzijnscoaches kunnen inwoners vroegtijdig de juiste ondersteuning krijgen en/of deelnemen aan (laagdrempelige) activiteiten, zonder direct over te gaan op zorg of maatwerkvoorzieningen. Dit draagt bij aan het verminderen van de druk op gespecialiseerde zorg en ondersteunt de beweging van zorg naar gewoon leven (normaliseren), zoals benoemd in de uitvoeringsagenda.

16. Ecosysteem mentale gezondheid (GEM)

Eerste pilots afgerond en beweging zichtbaar (minder mensen doorverwezen naar GGZ zorg)

GEM is in beweging wat in Harderwijk o.a. merkbaar is met het GEM Groepenhuis in de Roef. Er is veel (regionale) tijd en energie gaan zitten in het regionale transformatieplan dat is ingediend. Het vraagt al twee jaar aandacht en tijd om de transformatie / veranderwens vertaald te krijgen, passend binnen de geldende kaders/systeem. Bij een 'go' (dat eind dit jaar verwacht wordt) gaat de versnelling / opschaling starten. Dit vraagt inzet, betrokkenheid en verandering van iedereen: van een behandelgerichte GGZ naar een herstelgerichte GGZ. De inwoner meenemen in anders kijken naar en omgaan met mentale problematiek is hierbij ook heel belangrijk.

17. Uitvoeringsagenda Sociaal Domein (2024-2026)

Speerpunten benoemd en ong.75% acties gestart, cultuuromslag in denken en handelen ambtelijke organisatie begint zich af te tekenen

De vier opgaveteams hebben inmiddels 75% van de acties uit de uitvoeringsagenda opgestart. Concrete voorbeelden zijn onder meer: de start van de pilot collectieve daginvulling; de lancering van het platform Harderwijkvoorelkaar; de start van het GEM groepenhuis en concrete plannen om de GEM beweging verder te brengen; een geïntegreerde aanpak voor valpreventie en een succesvolle pilot daginvulling op maat. De opgaven en de uitvoering ervan zijn meerjarig.

Het projectteam Cultuuromslag is in volle gang. Het traject loopt parallel aan de looptijd van de nota Sociaal Domein en wordt gezamenlijk vormgegeven door de drie betrokken gemeenten en Meerinzicht. Het project maakt onderdeel uit van de Uitvoeringsagenda Sociaal Domein. Voor 2025 zijn de beschikbare middelen toereikend. Voor de realisatie van de vervolgstappen en projecten zijn in de Kadernota 2026 aanvullende middelen aangevraagd.

18. Erfgoedbeleid geformuleerd en bestuurlijk vastgesteld

Het project is begin dit jaar gestart en in volle gang. Er zijn interne sessies georganiseerd en er is een externe klankbordgroep ingesteld, waarvan de eerste bijeenkomst in juni 2025 heeft plaatsgevonden. Uit de eerste bevindingen blijkt dat de ambities hoger zijn, dan binnen de bestaande capaciteit en middelen uitgevoerd kunnen worden. Met de bestuurder is daarom afgesproken dat er gewerkt gaat worden met meerdere scenario's, waarvan één binnen de bestaande capaciteit en middelen past. De scenario's zullen dit jaar in een strategische sessie in het college worden besproken. De verwachting en planning is, dat eind dit jaar het college een besluit kan nemen op het concept erfgoedbeleid.

19. Verder vergroenen fysieke leefomgeving tastbaar gemaakt in de stad en +2500 netto boombalans.

De boombalans staat op +2031. De volgende werken zijn gerealiseerd:

- Brederopark + Albert Verweyplein
- Vergroenen Binnenstad (quick-wins) - meekoppelkansen gereed Waltorenstraat, Annastraat, Doelenstraat
- Engelserf-Veldkamp-Nassaulaan

Voor de rest staan nog gepland:

- Biezenplein - civieltechnisch uitgevoerd, groen aanplant Q4 2025
- Stadsdennen-midden/winkelcentrum - 1e ontwerp en raming gereed, planning plantseizoen 2025/2026
- Johanniterlaan - civieltechnisch uitgevoerd, groen aanplant in plantseizoen '25/'26
- Zeepad - in voorbereiding, uitvoering plantseizoen 2025/2026

In een aantal projecten zien we dat we meer vergroenen dan we als ambitie hebben uitgesproken:

- 2 schoolpleinen - Willem Alexander is uitgevoerd; subsidie verleend aan BSO de Fontein, DOK19, de Veste en Dominicus Savio
- 2 woonstraten (afhankelijk van particulier initiatief) – 3 straten op de planning 2025/26

20. Project windpark Lorentz

Op 12 juni 2025 is door de gemeenteraad het besluit genomen om in te stemmen met de doorstart fase 1. Werkzaamheden: Oplossing vinden voor het kwetsbare object, Opstarten aanvraag omgevingsvergunning BOPA met alle bijbehorende stukken, nadere verkenning in de samenwerking met Endura en nadere afspraken vastleggen met het Waterschap over de in te brengen gronden. Al deze punten zijn uitgewerkt met een positief resultaat en binnen het geraamde budget.

- Op 02 september 2025 is het college akkoord gegaan met het voorstel van 25-8-'25, de raad voor te leggen over te gaan tot de strategische aankoop van het pand van Dutch A&A en een GO te vragen voor fase 2.
- Werkzaamheden voor fase 2 zijn: het voorbereiden van de aanvraag omgevingsvergunning BOPA voor de ter inzagelegging in februari 2026, het voorbereiden en indienen van de SDE++ subsidie, de samenwerkingsvormen verder uitwerken tussen Endura en Waterschap en onderzoek doen naar alternatieve mogelijkheden van een reguliere netaansluiting.

21. Locatiekeuze gemaakt voor extra woonwagenstandplaatsen

In lijn met de ontwikkeling zoals deze in de kadernota 2026-2029 is opgeschreven, komt nadere advisering rondom de definitieve locatiekeuze voor woonwagenstandplaatsen, inclusief de financiering. De intentie is om in 2025 Q4 een definitieve locatiekeuze te maken uit de overgebleven voorkeurslocaties.

Momenteel lopen diverse onderzoeken die de locatiekeuze kunnen beïnvloeden, zoals de actualisering van de businesscase, openbare orde en veiligheid, stikstofuitstoot, de verwachte maatschappelijke weerstand en de haalbaarheid van een warmtenet en/of biogasinstallatie. De doorlooptijd vanaf het moment dat de locatiekeuze wordt gemaakt tot het moment waarop de locatie bouw- en woonrijp wordt gemaakt is afhankelijk van de vraag of de grond al dan niet eigendom is van de gemeente en varieert van 2,5 (grond in eigendom) tot 4 jaar (grond nog verwerven). In alle gevallen is een planologische procedure noodzakelijk.

22. Inzetten op vastgestelde omgevingsplannen Nieuw Weiburg en Kranenburg

Kranenburg

De op basis van meest recente wetgeving geactualiseerde stikstofberekeningen, laten zien dat de ontwikkeling van Kranenburg op traditionele wijze niet mogelijk is vanwege de forse stikstofdepositie die het plan teweegbrengt. Het vaststellen van een wijziging van het omgevingsplan op basis van de uitgangspunten van het Ontwikkelkader Kranenburg is om die reden niet mogelijk. De focus zal komen te liggen op het ontwikkelen van het concept 'emissieloos wonen', waarvoor een pilot wordt gestart (POC-OCI) nadat de raad hiervoor op 16 oktober budget beschikbaar heeft gesteld. De juridische en praktische haalbaarheid van het concept zal hieruit blijken, wat vervolgens de kans biedt om het gehele woningbouwplan van 500 woningen op deze wijze te realiseren. Het Masterplan wordt gelijktijdig doorontwikkeld gebaseerd op dit concept.

Nieuw Weiburg

Kort voor het zomerreces is overeenstemming bereikt over het stedenbouwkundig plan met de marktpartijen en de beide corporaties (in verband met de afname van 30% van de woningen voor sociale huur). De noodzakelijke onderzoeken ter onderbouwing van het plan worden afgerond. Er is gestart met het opstellen van het omgevingsplan. Tevens wordt gewerkt aan een samenwerkingsovereenkomst met de marktpartijen.

De planning is erop gericht dat het omgevingsplan begin 2026 voor inspraak ter inzage wordt gelegd (cf. participatieplan). De formele terinzagelegging vindt dan voor het zomerreces plaats en besluitvorming in het najaar van 2026. Het grootste risico blijft de stikstofdepositie als gevolg van de herontwikkeling van Weiburg. Dit onderzoek loopt nog.

5 Ombuigingsmonitor

Bij de Begroting 2025-2028 is besloten om cat. A en B te effectueren. Om hier de raad structureel in mee te nemen wordt er aan de begroting en jaarstukken een paragraaf ombuigingen toegevoegd en tevens wordt er in de tussentijdse rapportages gerapporteerd over de voortgang.

In deze paragraaf Ombuigingen in de 2de tussentijdse rapportage 2025 wordt de stand van zaken van ombuigingen geanalyseerd en specifieke aandachtspunten opgenomen voor het uitvoeringsjaar 2025, en daarmee alleen nog cat. A ombuigingen. In de bijlage is de gehele ombuigingsmonitor terug te vinden, waarin per ombuiging en per taakstelling specifiek ingegaan wordt op de stand van zaken.

Ombuigingen cat. A	Bedrag 2025	Procentueel	Toelichting
Reeds gerealiseerd	€ 4.358.000	84%	1
Nog te realiseren	€ 50.000	1%	2
(deels) Niet te realiseren	€ 797.000	15%	3
Totaal ombuigingen	€ 5.205.000	100%	

Toelichting

1) Gerealiseerde ombuigingen

Voor 2025 zijn vanuit de meeste ombuigingen gerealiseerd en/of zien we de ontwikkeling van de inkomsten in een dergelijke lijn ontwikkelen waarmee voldoende zekerheid op de realisatie kan worden geboden. In de bijlage is de gehele ombuigingsmonitor terug te vinden en wordt er nader ingegaan op de stand van zaken per ombuiging.

2) Nog te realiseren ombuigingen

Er is nog één ombuigingen met financieel effect in 2025 die nog met genoeg zekerheid als gerealiseerd beschouwd kan worden:

OMB-P6-21 Aanstellen CJG'er bij huisartsen

Voor 2026 voorzien we een verdere kostenontwikkeling, maar door de ingezette ombuigingsmaatregelen verwachten we dat deze minder sterk oploopt. Er is een nauwe samenhang tussen de ombuigingsvoorstellen, het is daarom niet exact vast te stellen welke maatregel in welke mate heeft bijgedragen. Het gaat om een bedrag van € 50.000,-

3) (deels) niet te realiseren ombuigingen

Er zijn een drietal ombuigingen die in 2025 niet volledig gerealiseerd lijken te kunnen worden:

OMB-P0-12B Stelpost BTW-compensatiefonds (BCF) maximaal verhogen (plus)

Voor € 520.000,- betreft dit de BCF stelpost. Hierover is reeds een raadsbesluit genomen bij de meicirculaire om deze naar beneden bij te stellen. Voor meer informatie verwijzen we u naar de advisering bij de meicirculaire. Deze ombuiging is reeds structureel afgeraamd.

OMB-P0-10 Rente-inkomsten voorschot Meerinzicht opnemen in begroting: Incidenteel aframen

Vanuit de ombuigingsopgave zijn de rente-inkomsten die Meerinzicht ontvangt over het schatkistbankieren opgenomen in onze begroting. Voor 2025 was een verwachte opbrengst begroot van € 414.000,-. Zoals ook opgenomen in de ombuigingsmonitor is vanaf september 2024 een rentedaling ingezet vanuit de ECB.

Op basis van deze ontwikkeling dient de rente-inkomst voor 2025 naar beneden te worden bijgesteld, wat zorgt voor een nadeel van afgerond € 165.000,-. Hiermee is de ombuiging voor 2025 niet 100% realiseerbaar. Voor 2026 en verder is het afhankelijk van de liquiditeit en renteontwikkeling of de ombuiging gehaald kan worden. In taakveld 0.4 van deze tussentijdse rapportage wordt voorgesteld de ombuiging voor 2025 voor dit bedrag naar beneden bij te stellen. Structureel wordt deze ombuiging nog niet bijgesteld en wordt de ontwikkeling in 2026 nog gemonitord. Overigens kunnen € 252.000,- aan inkomsten al met voldoende zekerheid genomen worden en zijn onderdeel van de optelling onder 1) gerealiseerde ombuigingen.

OMB-P0-36a Taakstelling parkeren (basis): Incidenteel aframen

De parkeeropbrengsten (t/m augustus) liggen op ca. 80% van de beoogde taakstelling. Dit is reden om beide taakstellingen over het gefaseerd afschaffen van gratis parkeren opnieuw te laten doorrekenen. De uitkomsten worden in het 4e kwartaal van 2025 verwacht. Op basis van de uitkomst kan worden bepaald of deze ombuiging uitvoerbaar en realistisch blijft of deels afgeraamd moet worden. Voor 2025 wordt € 385.000,- als realiseerbaar geacht en maakt onderdeel uit van de optelling onder 1) gerealiseerde ombuigingen. In taakveld 0.63 Parkeerbelasting wordt ingegaan op de oorzaken van het niet behalen van de inkomsten en wordt voorgesteld het ingeschatte nadeel à € 115.000,- nu incidenteel te nemen voor 2025.

6 Managementinformatie

6.1 Analyse personeelslasten

Per saldo wordt op dit onderdeel een voordelig resultaat verwacht van **€ 1.557.500 (V)**

In taakveld 0.4 wordt het budgettaire effect verwerkt in de begroting. Het effect dat financieel verwerkt wordt heeft enkel betrekking op de vrijval van de stelpost CAO (zie hieronder meer). Dit is een voordelig effect van € 494.200,-. Daarnaast wordt ca. € 340.000,- van het geprognostiseerde voordeel op de bedrijfsvoeringskosten toegevoegd aan het begrotingssaldo om de extra benodigde inzet, zie taakveld 1.1, te bekostigen. Het overige daadwerkelijke voordeel wordt pas genomen bij de jaarrekening.

Bedrijfsvoeringskosten op teams en domeinen **€ 1.511.000 (V)**

Domein Stad en Omgeving	€ 1.204.000,-	V
Domein Mens en Maatschappij	€ 172.000,-	V
Overige organisatieonderdelen	€ 135.000,-	V

Het voordelige resultaat van domein Stad en Omgeving wordt voor een groot deel veroorzaakt door de teams Ruimtelijk beleid en stadsbedrijf, de vacatureruimte binnen deze teams op 1 augustus is 8,2 fte. Totaal voor dit domein is er sprake van 10,4 fte, hier wordt nu wel deels op ingehuurd maar per saldo leidt dit tot een voordeel, daarnaast zijn er binnen team realisatie en beheer nieuwe medewerkers lager ingeschaald en wordt het opleidingsbudget niet volledig benut.

Het voordelige resultaat van Mens en Maatschappij wordt onder andere veroorzaakt, door enerzijds de voordelen binnen de teams KCC en team Vergunning, Informatievoorziening en Beheer en anderzijds de nadelen binnen de teams Sport(accommodaties) en stadstoezicht. Vanuit de Kadernota 2025-2028 is er bij het KCC tijdelijk extra formatie beschikbaar gesteld voor parkeren en is vanwege de reisdocumenten piek de formatie met 2,5 FTE versterkt tot en met 2028, vanwege krapte op de arbeidsmarkt zijn deze incidentele middelen in 2025 niet volledig ingezet, binnen team VIB is stapsgewijs invulling gegeven aan de vacatureruimte. Binnen zowel team Sport als Stadstoezicht is er sprake van een overschrijding door de incidentele onregelmatigheidstoelag.

In de gepresenteerde saldo's zitten de nadelen van eventuele taakstellingen op bedrijfsvoering verwerkt, zie 6.2 taakstellingen.

Het nu gepresenteerde voordeel is een extrapolatie op basis van peildatum 1 augustus 2025. Er wordt nog volop ingezet, ook d.m.v. inhuur, om activiteiten voort te kunnen zetten in de volledige breedte van de organisatie. De realisatie van de bedrijfsvoeringsbudgetten kan mede daarom aan het einde van het jaar afwijken.

Overige personele budgetten **€ 447.500 (V)**

De lonen zijn vanuit de nieuw afgesloten CAO met ingang van 1 april met 2% en per 1 oktober 1,85% gestegen, daarnaast is ook de thuiswerkvergoeding en toeslag op de onregelmatige dienst verhoogd, dit is in de begroting al op domein (team) niveau verwerkt.

De stelpost Cao is begroot op een verwachte stijging van 4,4% waardoor er op de stelpost CAO nog een bedrag van **€ 494.200,-** beschikbaar is.

Er is minder uitgegeven aan de Arbodienst (Bedrijfsarts en Adviseur Arbeid en Gezondheid). Wel is er aanvullende en/of preventieve begeleiding ingezet. Als medewerkers langer dan een jaar ziek zijn, moet er verplicht een arbeidskundig onderzoek worden uitgevoerd en een start worden gemaakt met begeleiding in Spoor 2 per saldo een verwacht nadeel van € 27.600,- Het verzuimcijfer is wel gedaald van 6,4 (eind 2024) naar 6,1 (juli 2025).

Door de inzet van onze recruiter en de campagne 'samen kan je meer' hebben we naast de ingezette wervingstools geen gebruik hoeven maken van externe bureau's en capaciteit (verwacht voordeel € 34.000,-). Ook wordt verwacht dat het geraamde budget voor stagiaires overschreden wordt, dit door de begeleiding van meer stagiaires (nadeel € 12.000,-). Het budget organisatieontwikkeling wordt overschreden met € 43.000,- als gevolg van de uitgaven voor het leiderschapsprogramma, op 23 oktober 2024 is besloten binnen de Netwerkdirectie om een leerlijn aan te bieden voor leidinggevendenden in 2025. Meerinzicht heeft dit besluit verwerkt met de bestuursrapportage 2025, in de advisering van destijds is afgesproken om de kosten voor Harderwijk te betrekken bij de analyse personeelslasten.

De werkkostenregeling (die zich richt op personele budgetten in de vorm van diverse personele vergoedingen, zoals kostenvergoedingen, IKB, kerstpakketten etc..) kan deels vrijvallen omdat de totale vergoedingen en verstrekkingen niet boven de vrije ruimte van 1,2% van de fiscale loonsom uitkomt, verwacht voordeel van € 31.000,-. Op de overige posten resteert nog een nadelig saldo van € 29.100,- hieronder valt o.a. het budget verzekeringen, reiskosten woon-werk en kerstpakketten.

Overige onderdelen - € 41.000 (N)

In de begroting is geen rekening gehouden met de tijdelijke vergoeding van dubbele woonlasten van de burgemeester.

Uren Instroom Algemene dienst - € 360.000 (N)

Uit de analyse van de door te berekenen interne uren aan de grondexploitaties kan worden geconcludeerd dat de huidige begrote doorbelasting in 2025 te hoog is. Het gaat per saldo om een bedrag van € 360.000,-. Dit wordt deels (€ 120.000,-) gecompenseerd door niet ingevulde vacatureruimte binnen team Ruimtelijk projectenbureau. De netto instroom van € 240.000,- kan worden verklaard doordat het aantal productieve uren waarmee in de begroting wordt gerekend relatief hoog is. Vanaf de begroting 2026 is het aantal productieve uren gerelateerd aan de Handleiding overheidstarieven. Het aantal productieve uren per fte per jaar is hierdoor in 2026, t.o.v. 2025, gedaald van 1550 uur naar 1361 uur. Dit aantal is meer in lijn met de werkelijk gemaakte uren in 2025.

Toelichting op financiële verwerking

Sinds de invoering van de 2e tussentijdse rapportage worden de personeelslasten bijgesteld op begrotingsbasis op basis van de prognose. De praktijk leert ons dat dit soms verwarring geeft bij budgethouders omdat zij bij de jaarrekening vervolgens weer verschillen ten opzichte van de inschatting bij de tussentijdse rapportage moeten verklaren, die niet meer aansluit met de begrote formatie. Vanuit de principes van financiën om in het algemeen nadelen te nemen wanneer ze te voorzien zijn en voordelen te nemen wanneer deze zich hebben voorgedaan, verwerken we in deze Turap enkel de incidentele vrijval van de stelpost CAO ad. **€ 494.200,-**

6.2 Overzicht taakstellingen

In de begroting zijn een aantal taakstellingen opgenomen. Dit gaat om taakstellingen vóór de besloten ombuigingen bij de begroting 2025-2028 (zie daarvoor hoofdstuk 5 ombuigingsmonitor). Voor de volledigheid worden hier alle taakstellingen weergegeven.

Overzicht taakstellingen in begroting:

						bedragen x € 1.000
Taakstelling	2025	2026	2027	2028	2029	Toelichting
Taakstellingen bedrijfsvoering (personeel)	-171	-165	-201	-201	-201	De taakstellingen op bedrijfsvoering zijn onderdeel van het resultaat op de personeelslasten per domein en zitten derhalve al in het positieve resultaat op de salarislasten.
Taakstelling ombuiging sociaal domein	-350					Vanuit het ombuigingsplan 2022 is een taakstelling voor het sociaal domein opgenomen. Van de oorspronkelijke taakstelling van € 750.000,- resteert er nog € 350.000,-. Bij deze Turap kan hiervan € 205.000,- worden ingevuld, waarmee er nog een taakstelling resteert van € 145.000,-. Vanaf 2026 is de taakstelling betrokken bij de ombuigingen 2025-2028.
Totaal	-548	-285	-395	-432	-432	

6.3 Update rechtmatigheid

Opvolging onrechtmatige inkoop 2024

Bij de jaarrekening 2025 zal het college zich integraal verantwoorden over de rechtmatigheid. Dat bestaat uit 3 onderdelen, te weten misbruik & oneigenlijk gebruik, begrotingsonrechtmatigheden en handelingen die strijdig zijn met vastgestelde wet- en regelgeving. In deze 2e Turap worden budgetten bijgesteld ten behoeve van begrotingsrechtmatigheid (peildatum 1 september) en presenteren we een update op onrechtmatige inkopen zoals die zijn gedefinieerd en gecontroleerd in de jaarrekening 2024. Dat zegt dus nog niks over eventuele nieuwe onrechtmatige dossiers die zijn ontstaan in het jaar 2025, want dat onderzoek vindt plaats bij de jaarrekening 2025.

Voor een aantal dossiers geldt dat de onrechtmatigheid tijdelijk geaccepteerd zal worden om een enorme desinvestering te voorkomen. Voorbeelden hiervan zijn de dossiers die te maken hebben met onderhoud van een aankoop. Algemeen geldt hierbij dat de aanschaf rechtmatig heeft plaatsgevonden maar het onderhoud niet. Dus voor het onderhoud is aanvullend dan 1:1 een contract afgesloten bij de leverancier, wat leidt tot een onrechtmatigheid. Bij vervangingsinvestering zal het onderhoud tevens onderdeel zijn van aanbesteding zodat de onrechtmatigheid wordt opgeheven.

Afval-/vuilverwerking

Contract	Status jaarrekening 2024	Onrechtmatigheid waarde JR 2024	Stand van zaken 2e Turap 2025	Opgelost, actie of acceptatie?
Remondis (C100684), <i>Verwerken grof huisvuil van Milieupark</i>	Nog geen nieuw afgesloten contract aangetroffen na toepassing vrijwillige transparantie.	€ 546.992,-	Er worden nieuwe afspraken voorbereid voor zowel het onderdeel van huishoudelijk afval als voor het bedrijfsafval. Gezamenlijk met andere gemeenten, inbesteden bij Omrin.	Geaccepteerde onrechtmatigheid in 2024, 2025 en 2026.
PreZero (C101981), <i>Exploitatie Milieupark</i>	Nog geen nieuw afgesloten contract aangetroffen na toepassing vrijwillige transparantie.	€ 643.168,-	Er worden nieuwe afspraken voorbereid. Gezamenlijk met andere gemeenten, inbesteden bij Omrin.	Geaccepteerde onrechtmatigheid in 2024, 2025 en 2026.
Newwaste International B.V. (C101150), <i>Onderhoud smartboxen</i>	Nog geen nieuw contract.	€ 121.176,-	Gezamenlijk met andere gemeenten, inbesteden bij Omrin.	Geaccepteerde onrechtmatigheid in 2024 en 2025.

Parkeren/verkeer

Contract	Status jaarrekening 2024	Onrechtmatigheid waarde JR 2024	Stand van zaken 2e Turap 2025	Opgelost, actie of acceptatie?
WPS Parking Systems B.V. (C100905), <i>Onderhoud en vervanging parkeerautomaten</i>	Nog geen nieuw contract.	€ 67.719,-	Is opnieuw aanbesteed en gegund aan dezelfde partij. Er is een nieuw contract per juni 2025.	Onrechtmatigheid opgelost.
Taxa-Meter Centrale B.V. (C101061), <i>Onderhoud en vervanging parkeerautomaten</i>	Nog geen nieuw contract.	€ 50.653,-	Deze is opnieuw aanbesteed en gegund aan dezelfde partij. Er is een nieuw contract per november 2024.	Onrechtmatigheid opgelost.

Deseyde (C101176), Permit suite + Lite - software	Opdrachtwaarde boven 215k over 4 jaar gerekend.	€ 85.872,-	Onrechtmatigheid is ontstaan door uitbreiding van functionaliteit en volume.	Actie in 2026.
--	---	------------	--	----------------

Reclame-/promotiewerkzaamheden

Contract	Status jaarrekening 2024	Onrechtmatigheid waarde JR 2024	Stand van zaken 2e Turap 2025	Opgelost, actie of acceptatie?
Inzpire (C100556), Reclame/ promotiemateriaal	Terugkerende opdrachten boven 215k over 4 jaar gerekend.	€ 32.187,-	Geen wijziging, geen algemeen coördinator en contractmanager aangewezen.	Actie in 2026.
Heerlijk Harderwijk, Toerisme	Opdrachtwaarde boven 215k over 4 jaar gerekend.	€ 200.000,-	Vanaf 2025 vindt er inkoop plaats op basis van overeenkomst, er is dan sprake van quasi-inbesteding.	Onrechtmatigheid is opgelost per 2025

Energievoorziening

Contract	Status jaarrekening 2024	Onrechtmatigheid waarde JR 2024	Stand van zaken 2e Turap 2025	Opgelost, actie of acceptatie?
B.V. Kenter (C101624), Huur batterijsysteem	Opdrachtwaarde boven 215k over 4 jaar gerekend.	€ 170.210,-	Project is in juli 2025 beëindigd.	Geaccepteerde onrechtmatigheid in 2024 en 2025

Overige categorieën

Contract	Status jaarrekening 2024	Onrechtmatigheid waarde JR 2024	Stand van zaken 2e Turap 2025	Opgelost, actie of acceptatie?
VCS (C100918), Cameratoezicht	Opdrachtwaarde boven 215k over 4 jaar gerekend.	€ 43.356,-	Geen wijziging.	Geaccepteerde onrechtmatigheid in 2024 en 2025
Loccomotivo (C101973), Toeristenvervoer	Opdrachtwaarde boven 215k over 4 jaar gerekend.	€ 155.594,-	Aanbesteding is in voorbereiding.	Geaccepteerde onrechtmatigheid in 2024, 2025 en 2026

7 Overige onderwerpen

7.1 Analyse kapitaallasten

Analyse kapitaallasten

€ 415.000

Door het later afronden, c.q. afsluiten van geplande investeringen is sprake van een voordelig resultaat, in € **368.500,-** in hoofdlijnen worden de volgende investeringen later afgerond: Renovatie MESS, Herinrichten

parkzone stadsdennen, Vissersbrug uitbreiding wagenpark, Maatregelen N302 (Iorentz), Herinrichting Boomkamp (fietsstraat) en aanpassen fietspad Vitringasingel.

Er is sprake van een voordelig resultaat van afgerond, **€ 23.000,-**, doordat er een correctie heeft plaatsgevonden op de investeringen, GBO 2013 schoolaccommodaties en GBO 2013 Gymlokalen installaties

Ook heeft er in de begroting 2025 een toerekening plaatsgevonden van lineaire rentelasten, welke annuïtair moesten zijn, dit resulteert in een voordeel van **€ 9.500,-**.

Er zijn in 2024 een tweetal kredieten afgesloten waar geen investeringen op hebben plaatsgevonden het betreft de toegangscontrolesystemen en mobiel camera systeem (accu's) waardoor de kapitaallasten vrijvallen, en er is in 2025 een investering geweest (hondenren) waarvan de aanschafwaarde onder de activeringsgrens ligt, waardoor de lasten in de exploitatie worden opgenomen totale voordeel is **€ 14.000,-**.

7.2 Kredietverantwoording

Tussentijdse kredietverantwoording

In dit hoofdstuk wordt aandacht besteed aan het verloop van de door de raad beschikbaar gestelde kredieten voor de realisatie van uiteenlopende investeringen in de sociaal maatschappelijke en economische infrastructuur van de gemeente. Investeringen, die we terugzien binnen de diverse programma's van de begroting.

Verantwoording en (financiële) afsluiting

Voor het verkrijgen van inzicht in de voortgang en afwikkeling van investeringskredieten wordt in principe tweemaal per jaar informatie verstrekt (bij de 2^e tussentijdse rapportage en de Jaarrekening). Daarbij legt het college verantwoording af over de realisatie van de in de begroting opgenomen investeringen, alsmede de afwikkeling van investeringen die nog doorliepen van voorgaande jaren. Bij de jaarrekening wordt een overzicht verstrekt van alle (lopende) investeringskredieten en er wordt duidelijk aangegeven welke kredieten kunnen worden afgesloten.

Af te sluiten kredieten

In onderstaande tabel wordt een opsomming gegeven van de tussentijds bij de tussentijdse rapportage af te sluiten kredieten.

Nr.	Krediet	Nominale omvang	Geboekt t/m 2025	Te besteden ruimte	Afsluiten
1	INV0328 Nutsvoorzieningen havens WFR	313.300	313.300	0	Ja
2	INV0329 Kadevoorzieningen Waterfront	137.700	137.700	0	Ja
3	INV0306 Damwanden Kelvinstraat	140.000	115.722	24.278	Ja
4	INV0307 Havenverlichting	100.000	100.800	- 800	Ja
5	INV0237 Skatebaan Sytel 2023	275.000	260.705	14.295	Ja
6	INV0309 MIP 2025 Personenvoertuig (BWT)	37.500	25.562	11.938	Ja
7	INV0305 1e inr OLP Rank en Startblok	35.000	34.458	542	Ja
8	INV0220 Vervangen verkeersregelininstallaties	199.186	199.186	0	Ja
Totalen					

Korte toelichting bij advies tot tussentijdse afsluiting

1. *INV0328 Nutsvoorzieningen havens WFR*
De werkzaamheden zijn opgeleverd en het krediet kan worden afgesloten.
2. *INV0329 Kadevoorzieningen Waterfront*
De werkzaamheden zijn opgeleverd en het krediet kan worden afgesloten.
3. *INV0306 Damwanden Kelvinstraat*
De werkzaamheden zijn opgeleverd en het krediet kan worden afgesloten.

4. *INV0307 Havenverlichting*

De werkzaamheden zijn opgeleverd en het krediet kan worden afgesloten.

5. *INV0237 Skatebaan Sypel 2023*

Het project is afgerond in 2025 en het krediet kan worden afgesloten.

6. *INV0309 MIP 2025 Personenvoertuig (BWT)*

Het tractiemiddel is aangeschaft (jong gebruikte auto) en het krediet kan worden afgesloten.

7. *INV0305 1e inr. OLP Rank en Startblok*

De aanschaf is gedaan en het krediet kan worden afgesloten.

8. *INV0220 Vervangen verkeersregelininstallaties*

De werkzaamheden zijn afgerond en het krediet kan worden afgesloten. Het krediet was al in 2023 afgerond, echter formeel was nog niet besloten het krediet af te sluiten.

Afwijkingen kredieten

De kredieten zijn bij de tussentijdse verantwoording getoetst op afwijking in de tijd en financiële afwijking. Bij een financiële afwijking van 10% (en mits méér dan € 25.000,-) en overschrijdingen van meer dan 250.000,- is vastgesteld dat er aanvullende advisering dient plaats te vinden.

De aanvullende advisering die benodigd is vanwege financiële afwijking is geheel in deze Turap zelf verwerkt. Onderstaand de kredieten waarbij sprake is van financiële afwijking met daarachter de verwijzing naar het taakveld waarbij geadviseerd wordt tot ophoging en de financiële effecten worden meegenomen in deze rapportage:

- INV0241 Werkvoertuig bebording (zie taakveld 2.1)
- INV0242 Werkvoertuig ongedierte (zie taakveld 2.1)

7.3 Voortgang onderhanden werk

Onderhanden werken ten laste van het rekeningsaldo – vanuit jaarrekening 2024

Prog	Budget		Omschrijving	Motivering aanvraag 2024	Stand van zaken per peildatum 2025	Bedrag
0	5004153		Inhuur tijdelijke capaciteit ligplaatsvergunningen	Taak wordt uitgevoerd in 2025.	Hier wordt inmiddels uitvoering aangegeven. De taken lopen door in 2026.	30.000
0	6007010	PSTL003	Stelpost taakmutaties; natuurbrandpreventie en -mitigatie	Middelen uit decembercirculaire; worden ingezet in 2025.	Zie tabel 6.2 openstaande taakmutaties.	60.000
0	6007010	PSTL003	Stelpost taakmutaties; spreidingswet	Middelen uit decembercirculaire; worden ingezet in 2025.	Zie tabel 6.2 openstaande taakmutaties.	44.000
0	6007010	PSTL003	Stelpost taakmutaties; LBV II	Middelen uit decembercirculaire; worden ingezet in 2025.	De middelen zijn beschikbaar gesteld via de 1 ^e Turap 2025.	26.000
0	6007010	PSTL003	Stelpost taakmutaties; Participatie sociaal ontwikkelbedrijven	Middelen zullen worden ingezet bij financiële effecten rondom scenario keuze toekomst Inclusief Groep. In de aandeelhoudersvergadering van de Inclusief Groep is afgesproken dat de deelnemende gemeenten deze middelen reserveren.	Zie tabel 6.2 openstaande taakmutaties.	138.579
0	6007010	PSTL003	Stelpost taakmutaties; LBV I	Middelen uit meicirculaire; worden ingezet in 2025.	De middelen zijn beschikbaar gesteld via de 1 ^e Turap 2025.	50.000
0	6007010	PSTL003	Stelpost taakmutaties; Wet Betaalbare Huur	Middelen uit meicirculaire; worden ingezet in 2025.	De middelen zijn beschikbaar gesteld via de 1 ^e Turap 2025.	34.000
0	6007010	PSTL003	Stelpost taakmutaties; alleenverdienersproblematiek	Incidentele middelen uit septembercirculaire; worden ingezet in 2025	Zie tabel 6.2 openstaande taakmutaties.	80.000
Subtotaal programma 0						462.579
2	6201010	PALG669	Stimuleren fietsgebruik	Deze 30k wil ik graag overhevelen naar 2025 vanwege 1) subsidie gekregen van de provincie Gelderland in 2024 en 2) het schooljaar loopt door in 2025 en dan kunnen we de scholen op Biezenplein ook bedienen (Collegeprogramma, Fietsstimuleringsactie).	Wegens personele omstandigheden is de HighFive fietscampagne nog beperkt tot 2 basisscholen en helaas nog geen 4. Naar verwachting lukt dat wel volgend schooljaar en dan hebben we dit budget nodig.	30.000

Prog	Budget		Omschrijving	Motivering aanvraag 2024	Stand van zaken per peildatum 2025	Bedrag
2	6201010	PALG667	Onderzoek ontbrekende schakels fietsroutes	Taak wordt uitgevoerd in 2025 (ZIE CV 02430000193410). Budget is beschikbaar gesteld vanuit het collegeprogramma.	Onderzoek is afgerond, vervolgstappen moeten nog starten.	30.000
2	6201010	PALG655	Onderzoek fietspaden	Taak wordt uitgevoerd in 2025 (ZIE CV 02430000193410). Budget is beschikbaar gesteld vanuit het collegeprogramma.	Onderzoek is afgerond, vervolgstappen moeten nog starten.	16.401
2	6205010		Stimuleren openbaar vervoer	Dit is budget voor voorzieningen bij bushaltes (om het OV te stimuleren). Nieuweabri's, maar ook geleidelijnen, blokken en fietsenrekken. Afrekeningen komen nog (o.a. vanwege uitstel Burg. de Meesterstraat).	In 2025 zijn reeds een aantal uitgaven gedaan. De verwachting is dat er eind 2025 en begin 2026 nog uitgaven zijn.	35.000
Subtotaal programma 2						111.401
3	6301010	PALG677	Detailhandelsvisie	De detailhandelsvisie zit in de laatste fase. Dit budget wordt overgeheveld en ingezet voor uitvoering van programma detailhandel in 2025.	Omgevingsprogramma B&I onderdeel detailhandel is nog in ontwikkelingen en nog niet in uitvoering.	10.880
3	6301010	PALG698	Integrale economische visie	Het traject loopt nog. Laatste termijn is nog niet in rekening gebracht. Het overgebleven budget gebruiken we voor uitvoering van het programma.	Omgevingsprogramma B&I onderdeel economie is nog in ontwikkelingen en nog niet in uitvoering.	13.300
3	6301010	PALG735	Onderzoek Intensivering Lorentz I	Als vervolg op dit onderzoek en als onderdeel van Programma Economie wordt er met dit budget i.s.m. provincie een gebiedsvisie Lorentz gemaakt.	Dit onderdeel wordt doorgeschoven naar volgende collegeperiode.	25.000
Subtotaal programma 3						49.180
5	6502010		Implementatie peakshaving software sypel	In 2024 is gestart binnen de Sypel met de implementatie van de peakshaving software. Naar verwacht zal dit opgeleverd worden in het 1e kwartaal van 2025. Bedrag van overheveling betreft bruto € 23.600,- aan uitgaven en € 4.000,- aan inkomsten vanuit de SPUK sport.	Implementatie van de peakshaving software is gerealiseerd, de koppeling met het gebouwenbeheer systeem is nog niet volledig afgerond. Naar verwachting werkt dit in Q3.	19.600
Subtotaal programma 5						19.600
6	6601020	PALG766	Ervaringsdeskundigheid	Dit project is voorbereid in het najaar 2024 (in afwachting van de vertraagde afronding Uitvoeringsagenda Sociaal Domein), maar start pas in januari 2025. Hiervoor wordt een overheveling aangevraagd.	Kennisinstituut Movisie ondersteunt de gemeente op 1. vergroten bewustzijn en kennis intern over het onderwerp via een netwerkbijeenkomst, 2. inzet op ervaringsdeskundigheid bij verlenging van de Gemeentepolis (ziektekosten), 3. evaluatie van ingezette ervaringsdeskundigheid tot nog toe en 4. opstellen van een afwegingskader voor inzet ervaringsdeskundigheid. Naast dit traject kijken we waar ervaringsdeskundigheid kan worden ingezet in nieuwe/lopende projecten en werkzaamheden.	60.000
6	6601020	PALG645	Clientondersteuning	In 2024 is ingezet op het verkorten van de wachtlijsten clientondersteuning. Dit wordt in 2025 voortgezet.	In overleg begin september gaf MEE samen aan op dit moment geen wachtlijsten te hebben. Wel besteden zij meer uren dan oorspronkelijk aangevraagd voor 2025. Voor deze uren hebben zij een extra aanvraag ingediend.	36.275

Prog	Budget		Omschrijving	Motivering aanvraag 2024	Stand van zaken per peildatum 2025	Bedrag
6	6601090	PALG701	Opbouwwerk Goeman Borgesius	Het Opbouwwerk aan de Goeman is gestart en deels uitgevoerd, alleen konden deze kosten in 2024 betaald worden uit GALA middelen. Hiermee ontstaat extra ruimte voor de geplande herinrichting.	De inzet van een opbouwwerker is nu 14 maanden aan de gang. Er is inmiddels een band opgebouwd met meerdere bewoners die zich betrokken voelen bij hun buurt. De extra ruimte die nu is ontstaan worden benut voor bewonersactiviteiten.	60.000
Subtotaal programma 6						156.275
7	6702010	PWTA012	Onderzoek inspectie riolering	De rioolreiniging en inspectie is een gezamenlijk bestek voor Ermelo en Harderwijk. Als eerste is het werk in Ermelo uitgevoerd. Aansluitend zijn de werkzaamheden voor 2024 in Harderwijk medio januari 2025 gestart. De facturatie zal in 2025 plaatsvinden. Dit betreft een incidenteel budget vanuit de 2e Turap 2024.	De rioolreiniging en -inspectiewerk 2024 zijn afgerond.	40.000
7	6702010	PWTA231	Planmatig klein ond-rioolreiniging	De rioolreiniging en inspectie is een gezamenlijk bestek voor Ermelo en Harderwijk. Als eerste is het werk in Ermelo uitgevoerd. Aansluitend zijn de werkzaamheden voor 2024 in Harderwijk medio januari 2025 gestart. De facturatie zal in 2025 plaatsvinden. Dit betreft een incidenteel budget vanuit de 2e Turap 2024.	De rioolreiniging en -inspectiewerk 2024 zijn afgerond.	76.000
7	6704020		Duurzaamheid	Dit budget uit 2024 is bestemd voor verschillende projecten voor de transitievisie warmte en circulaire economie. Deze projecten lopen door in 2025.	Het budget wordt ingezet voor verschillende doorlopende projecten voor de transitievisie warmte en circulaire economie. Denk hierbij aan de processen in de Zeebuurt en Stadsweiden richting een aardgasvrije wijk, het opstellen van een programma energie, deelname Cirkelstad en stimuleren duurzaam en circulair inkopen.	250.000
Subtotaal programma 7						366.000
8	6801010	PALG671	Programma's omgevingswet	Invoering van programma's is vertraagd. In de loop van 2024 is gestart. Afronding volgt in 2025.	Zie 2e Turap 2025 Rapporteren op Prioriteiten college, nr. 14. Het budget wordt niet volledig besteed, zie taakveld 8.1.	64.000
8	6803040	PALG621	Verhuiscoach levensl. Geschikt wonen	Betreft middelen vanuit de Kadernota 2024, werkzaamheden lopen door in 2025.	Vorig jaar was de verhuiscoach nog in de opstartfase. Dit jaar wordt de verhuiscoach meer ingezet, maar nog niet de begrote 36 uur.	47.729
Subtotaal programma 8						111.729
Totaal						1.276.764

Onderhanden werken budgettair neutraal – vanuit jaarrekening 2024

Prog	Budget		Omschrijving	Motivering aanvraag 2024	Stand van zaken per peildatum 2025	Bedrag
0	6003020	PALG712	Woonpark Molenweg	Middelen zijn bestemd voor huur van de batterij op het woonpark. De huur loopt door t/m juni 2025.	De units maken geen gebruik meer van de batterij. Conform planning. De batterij wordt op 8 juli verwijderd	113.325
0	6004080	PALG708	DMJOP Gemeentewerf bouwkundig	Het incidenteel budget voor duurzame vervanging beglazing heeft betrekking op het kantoorpand aan de voorkant van	Is nog niet uitgevoerd; verwacht wordt in het 2e halfjaar 2025 meer duidelijkheid te krijgen over	17.801

Prog	Budget		Omschrijving	Motivering aanvraag 2024	Stand van zaken per peildatum 2025	Bedrag
				de gemeentewerf (gebouw A). We hopen dit jaar meer inzicht te krijgen over het gebruik/de inrichting van de gemeentewerf als geheel. Het budget kan neutraal worden overgeheveld met als dekking de bestemmingsreserve Duurzaam vastgoed.	het toekomstig gebruik/de inrichting van de gemeentewerf.	
Subtotaal programma 0						131.126
1	6102090	PALG720	Apollo zaaksysteem RIEC	Er heeft een wijziging plaatsgevonden van het zaaksysteem. In plaats van Apollo, is dit nu Atlas. De reden van de wijziging komt ook vanuit het district. Het gehele district zal gebruik gaan maken van hetzelfde zaaksysteem, waardoor er een enorme stap wordt gezet in (efficiënt) datagedreven werken. Er is vanuit Atlas een voorstel gedaan, daar zijn wij nu nog over in overleg. Het streven is om in maart 2025 operationeel te zijn.	De € 37.800 is afkomstig vanuit de versterkingsgelden van het district. Het systeem Atlas is inmiddels in gebruik genomen door de 3 gemeenten (Harderwijk, Ermelo en Putten). Ermelo en Putten hebben een factuur ingebracht, wat ook van de overgemaakte versterkingsgelden is betaald. Er is ongeveer € 22.000 uitgegeven. Het overgebleven bedrag kan worden gebruikt voor de licenties van volgend jaar.	37.800
Subtotaal programma 1						37.800
2	6204020	PALG317	Op diepte houden havens en vaarwegen	Werkzaamheden in de Lorentzhaven zijn in 2024 opgestart en lopen door tot halverwege 2025.	Baggerwerkzaamheden opgestart in 2024 zijn inmiddels uitgevoerd.	56.395
Subtotaal programma 2						56.395
3	6304020	PALG535	Veluwe Ontvangstloc. Fase 1	Het project loopt door t/m 2025 en is gekoppeld aan een provinciale subsidie. Het budget dient daarom overgeheveld te worden (neutrale overheveling).	Het budget is volledig besteed.	35.087
Subtotaal programma 3						35.087
4	6403010	PALG497	NPO Middelen	SiSa-regeling. Afwikkeling vindt plaats in 2025.	Alle subsidies zijn verstrekt en ingezet. Formele financiële afwikkeling in Q1 2026	30.748
Subtotaal programma 4						30.748
5	6502010	PALG731	Verv. Automatiseringssysteem Sypel	In 2024 is het automatiseringssysteem in de Sypel vervangen. In het budget waren ook een aantal modules begroot (koppeling financieel systeem en BI-tooling). De implementatie hiervan zal plaatsvinden in 2025.	Hier wordt nog aan gewerkt, verwachting is afronding in 2025.	11.197
5	6507020	PALG612	Klimaatbestendig Triasplein	Voor het resterende bedrag is een externe financiële verplichting aangegaan in de vorm van een opdracht aan een adviesbureau. Het budget kan neutraal worden overgeheveld met als dekking de bestemmingsreserve Duurzaamheidsfonds.	Hiervoor is een externe verplichting aangegaan. Verwachting is dat dit budget 100% besteed gaat worden in 2025	17.260
5	6507030	PALG665	Recreatiezonering Veluwe	Dit budget wordt gebruikt voor het uitvoeren van de geplande maatregelen m.b.t. recreatiezonering Veluwe gedekt vanuit de provinciale subsidie. Het budget kan neutraal worden overgeheveld.	Project wordt afgerond binnen subsidietermijn van de provincie en binnen budget.	12.243
5	6507000	PALG709	Duurzame meekoppelkansen Openbare Ruimte	De werkzaamheden lopen door in 2025 (en 2026) zoals aangegeven in het raadsbesluit bij het beschikbaar stellen van deze middelen. Dit wordt neutraal overgeheveld met als dekking de bestemmingsreserve Duurzaamheidsfonds.	Begin 2025 zijn onder andere de werkzaamheden afgerond bij de Couperuslaan en bij de Hofdijkstraat. Voorbereidingen om bij andere projecten mogelijk mee te koppelen lopen. De werkzaamheden lopen dan ook door in 2026 zoals aangegeven	527.487

Prog	Budget		Omschrijving	Motivering aanvraag 2024	Stand van zaken per peildatum 2025	Bedrag
					in het raadsbesluit bij het beschikbaar stellen van deze middelen.	
5	6507000	PALG713	Regeling Groene Schoolpleinen	De subsidieregeling loopt door in 2025. Er zijn twee aanvragen al afgehandeld. De verwachting is dat deze gelden besteed zijn in 2025. Het budget kan neutraal worden overgeheveld met als dekking de bestemmingsreserve duurzaamheidsfonds.	Dit budget is ondertussen volledig uitgegeven. Een nieuw budget is voor deze regeling voor groene schoolpleinen weer beschikbaar gesteld door de gemeenteraad.	75.000
5	6507020	PALG718	Stimulering vergroening tuinen 24-26	Het budget is beschikbaar gesteld gedurende 2024. De werkzaamheden zijn opgestart en lopen door in 2025. Het budget kan neutraal worden overgeheveld met als dekking de bestemmingsreserve duurzaamheidsfonds.	In 2025 zijn verschillende vergroeningsacties opgezet en die blijven door lopen. Denk hierbij aan de straatvergroeningsacties, tuinworkshops en het vergroenen van het bedrijventerrein. Er wordt nog nagedacht op welke manier inwoners en bedrijven directer aangesproken en geholpen kunnen worden.	86.051
Subtotaal programma 5						729.238
6	6601030	PALG704	HZWS Eenzaamheid	Deze incidentele middelen voor Harderwijk zijn we Samen zouden ingevoegd worden in de uitvoeringsagenda maar we hebben voor 2024 gekozen om hiervoor de GALA-gelden in te zetten zodat wij deze incidentele middelen in 2025 kunnen inzetten voor de Uitvoeringsagenda.	Deze incidentele middelen zijn besteed in 2025 aan St. Present en Thuishuis vooruitlopend op de kadernota aanvraag 2026-2029.	56.000
6	6601020	PALG706	HZWS Vrijwilligerswerk	Deze incidentele middelen voor Harderwijk zijn we Samen zouden ingevoegd worden in de uitvoeringsagenda maar we hebben voor 2024 gekozen om hiervoor de GALA-gelden in te zetten zodat wij deze incidentele middelen in 2025 kunnen inzetten voor de Uitvoeringsagenda.	De aanschaf en implementatie van het Harderwijk brede (nieuwe) platform Harderwijkvoorelkaar.nl is hieruit bekostigd, conform uitvoeringsagenda.	59.092
6	6601020	PALG705	HZWS Informele zorg	Deze incidentele middelen voor Harderwijk zijn we Samen zouden ingevoegd worden in de uitvoeringsagenda maar we hebben voor 2024 gekozen om hiervoor de GALA-gelden in te zetten zodat wij deze incidentele middelen in 2025 kunnen inzetten voor de Uitvoeringsagenda.	Deze incidentele middelen worden in 2025 besteed aan lopende acties uit de uitvoeringsagenda, o.a. pilot collectieve dagbesteding De Aanleg en gezinsaanpak wijkgericht werken.	11.175
6	6601040	PGEBO46	Garantiestelling De Roef	Deze garantstelling wordt toegekend als over 2024 een tekort blijkt in de exploitatie van MFC. Dit is nu nog niet bekend, waardoor deze garantiestelling pas in 2025 wordt uitgenot (of niet).	Garantstelling is niet nodig gebleken.	67.500
6	6601050	PALG719	Straatcoaches tbv AZC	Loopt door t/m 2025.	Straatcoaches gestart in juli 2025 waarmee de overgehevelde middelen 2024 in 2025 volledig ingezet worden.	31.823
6	6681300	PALG712	Woonpark Molenweg	Middelen zijn bestemd voor inhuur projectleider en overige kosten. Project loopt door t/m juni 2025.	Project is in uitvoering. Past binnen budget.	22.835
6	6602050	PALG728	Interventies Kansrijk opgroeien	In 2024 is besloten om een gedeelte van de niet ingezette middelen van het CJG over 2023, in te zetten voor een aantal extra interventies om de uitgaven jeugdhulp in de toekomst te	Dit incidentele budget wordt ingezet om verschillende interventies te realiseren. Er wordt ingezet om thuiszitters versneld terug te leiden naar school, dit wordt uitgevoerd door	580.000

Prog	Budget		Omschrijving	Motivering aanvraag 2024	Stand van zaken per peildatum 2025	Bedrag
				beperken en normalisatie binnen het jeugddomein te versterken. De uitvoering van deze interventies is in 2024 en 2025 ingepland. Met een aantal uitvoerende partners moesten eerst afspraken gemaakt worden om deze interventies daadwerkelijk tot uitvoering te brengen. Hierdoor zijn de meeste interventies pas eind 2024, begin 2025 gestart. Om de beoogde effecten ook te kunnen bereiken is de inzet van de beschikbare middelen juist in 2025 noodzakelijk.	een extra professional bij Zorgdat die zich specifiek richt op thuiszittende leerlingen. De GGDNOG/CJG zet hier extra op in door inzet van de jeugdarts. Alles in nauwe samenwerking met de leerling, de ouder(s) en de scholen; Daarnaast wordt er ingezet op de Persoonsgerichte Aanpak voor jongeren die dreigen af te glijden naar criminaliteit, door extra inzet van professionals vanuit Zorgdat en Move on; Er is een intensivering van de inzet kwetsbare jongeren door professionals vanuit Zorgdat en Move on. Brede communicatie met inwoners om de beweging naar voren structureel onder de aandacht te houden: Project gestart dat zowel intern gericht is, op partners en inwoners.	
6	6602060	PALG645	Clientondersteuning SPUK	SiSa-regeling. Loopt door t/m 2026.	Het project is afgerond. De afrekening vindt plaats in 2026.	17.950
6	6602090	PALG459	Regionaal budget preventie huiselijk geweld	Regionale uitgaven vinden deels in 2025 plaats.	In November vindt er een activiteit plaats uit dit regionale budget. Daarna wordt in regionaal verband bepaald waar de resterende middelen voor worden ingezet.	22.341
Subtotaal programma 6						868.716
7	6701010	PALG418	Project onbed. Zwangerschap. Lvb	ZonMw project, loopt door t/m 2025	Per 1 augustus 2025 afgerond. Het eindverslag en financiële verantwoording zijn ingeleverd. ZonMW heeft vanaf augustus 3 maanden de tijd om nog verduidelijkende vragen te stellen en hun eindoordeel te sturen. Daarna zal de afrekening plaats vinden.	168.850
7	6704020	PALG531	Aanpak energiearmoede	Betreft middelen vanuit de SPUK Aanpak Energiearmoede. Er loopt een witgoedregeling en een klusteam. De middelen vanuit deze SPUK gelden voor de periode t/m 2027.	Begin 2025 heeft de witgoedcadeaubon actie veel inwoners kunnen helpen bij de aanschaf van energiezuinig witgoed. Hierdoor is het grootste deel van het budget uitgegeven ondertussen. Na afronding van dit project wordt nagedacht op welke manier de resterende middelen nog ingezet kunnen worden in 2025 en 2026.	311.852
7	6704020	PALG601	Nationaal Isolatieprogramma	Betreft middelen vanuit de SPUK Aanpak Energiearmoede. Er loopt een witgoedregeling en een klusteam. De middelen vanuit deze SPUK gelden voor de periode t/m 2027.	Groot deel van het budget is in 2025 uitgegeven aan de energieklusteamactie (250 woningen bezocht) en daarnaast is in augustus het proces om te komen tot een Soortenmanagementplan gestart.	119.752
7	6704020	PALG699	Lokale aanpak isolatie	Betreft middelen vanuit de SPUK Lokale aanpak isolatie (te besteden t/m 2026). De overheveling is € 10.000,- lager dan begroot vanwege een bijstelling in de beschikking m.b.t. compensabele btw.	Deze middelen worden ingezet voor de isolatiesubsidie die sinds mei beschikbaar is. De subsidie wordt in de komende maanden gepromoot via verschillende manieren in de hoop dat veel mensen uit de doelgroep hier gebruik van gaan maken. De snelheid van uitgaven is hierbij afhankelijk van de aanvragen die	762.099

Prog	Budget		Omschrijving	Motivering aanvraag 2024	Stand van zaken per peildatum 2025	Bedrag
					gedaan worden. Het bedrag is langer beschikbaar gesteld door het Rijk en gaat dan ook nog doorlopen in 2026 en 2027. Eventueel verlenging aanvragen is ook nog mogelijk.	
7	6704020	PALG650	Uitv. Klimaataakkoord (CDOKE)	Betreft middelen vanuit de SPUK CDOKE (Klimaataakkoord). Deze gelden zijn te besteden t/m 2027. De middelen vanuit de specifieke uitkering dienen neutraal overgeheveld te worden.	We hebben de capaciteit doorgezet zoals in 2024. Daarvoor wordt dit bedrag dan ook in 2025 besteed. Daarnaast zijn deze middelen t/m 2027 te besteden.	480.440
7	6704020	PALG538	Subs. regeling duurzaamh. maatregelen	Dit budget hoort bij de subsidie duurzaamheidsmaatregelen Lorentz III. Deze subsidie is sinds 1 april 2022 niet meer beschikbaar. Echter twee subsidie die zijn toekenningen, moeten nog definitief toegekend worden. Alleen beide bedrijven ervaren moeilijkheden met de realisatie van zonnepanelen op hun pand vanwege de netcongestie. Voorgesteld wordt daarom het budget neutraal over te hevelen.	De subsidieregeling loopt door tot 31-12-2026. Daar is dit bedrag aangekoppeld. Tot op heden is in 2025 1 aanvraag geweest. De aanvragen blijven vooralsnog nog achter dan dat de verwachting was.	100.000
7	6704020	PALG502	Duurz. maatr. Energieke Stad	Betreft neutrale overheveling voor de subsidieregeling 'Subsidieregeling duurzaamheidsmaatregelen De Duurzame Stad Lorentz III 2025'. Dit is een vervolg op de vorige regeling die afliep op 31-12-2024. Dit wordt gedekt uit de bestemmingsreserve Duurzaamheidsmaatregelen Lorentz III.	De twee subsidie die zijn toekenningen, moeten nog definitief toegekend worden. Alleen beide bedrijven ervaren moeilijkheden met de realisatie van zonnepanelen op hun pand vanwege de netcongestie. 2de helft 2025 wordt contact gezocht met de bedrijven om te informeren hoe het er voorstaat en of de subsidies afgerond kunnen worden.	700.000
7	6704020		Virtueel energiesysteem Lorentz III	Het project virtueel energie systeem is gestart in 2023. De eerste fase zit in de afronding. Er is nog geen besluit genomen of er gestart wordt met de volgende fase. In 2025 wordt dit besluit verwacht en is duidelijk of het energie management systeem wordt opgezet en deze bijdrage dus nodig is.	De volgende fase voor het opzetten van een Energyhub wordt niet gestart. Er is geen businesscase ontstaan waardoor een vervolg op dit moment mogelijk is. Het bedrag kan terug vallen naar het bestemmingsreserve van duurzaamheid Lorentz III	12.000
7	6702010	PALG648	Systeemoverz. stedelijk water 2025-35	Voor het resterende bedrag is een externe financiële verplichting aangegaan in de vorm van een opdracht aan een adviesbureau. Het budget kan neutraal worden overgeheveld vanuit de voorziening gemeentelijke watertaken.	Voor het resterende bedrag is een externe financiële verplichting aangegaan in de vorm van een opdracht aan een adviesbureau. Uitvoering vindt plaats in 2025.	65.923
Subtotaal programma 7						2.720.916
8	6801000	PALG618	Onderzoek milieucategorieën	Loopt door t/m 2025, dekking woonfonds.	Het onderzoek ligt stil vanwege het RPW en de gevolgen daarvan. Verzocht om restant over te hevelen	18.975
8	6803040	PALG136	Uitvoering Woonvisie	Loopt door in 2025, dekking woonfonds.	Middelen zijn opgenomen in uitvoeringsbudget volkshuisvestelijk omgevingsprogramma (2025 t/m 2028)	20.049
8	6803040	PALG614	Instrumentarium betaalbaarheid	Loopt door in 2025, dekking woonfonds.	Middelen zijn opgenomen in uitvoeringsbudget volkshuisvestelijk omgevingsprogramma (2025 t/m 2028)	200.000

Prog	Budget		Omschrijving	Motivering aanvraag 2024	Stand van zaken per peildatum 2025	Bedrag
8	6803040	PALG619	Opstellen woonzorgvisie	Loopt door in 2025, dekking woonfonds.	Hiermee wordt gestart in het najaar van 2025 (aftrap). Loopt door tot in 2026.	25.000
8	6801010	PALG622	werkbudget ruimtelijk projectenbureau	Loopt door in 2025, dekking woonfonds.	Overheveling zit in werkbudget 2025. Restant kan aan einde boekjaar vervallen.	26.517
8	6803040	PALG628	opstellen-uitwerken woonfonds	Loopt door in 2025, dekking woonfonds.	Middelen zijn opgenomen in uitvoeringsbudget volkshuisvestelijk omgevingsprogramma (2025 t/m 2028)	129.908
8	6803040	PALG672	Uitvoering woonlocatie Fase III	Project loopt door in 2025, dekking woonfonds.	Zie 2e Turap 2025 Rapporteren op Prioriteiten college, nr. 21	176.233
Subtotaal programma 8						596.682
Diverse programma's			Groot onderhoud gem. gebouwen	Betreft neutrale overheveling uitvoering werkplan 2024 groot onderhoud gemeentelijke gebouwen. Dit wordt gedekt uit de voorziening groot onderhoud gemeentelijke gebouwen.	Hieraan wordt binnen het Werkplan 2025 uitvoering gegeven, met voor enkele onderdelen een mogelijke uitloop naar 2026.	1.470.000
Subtotaal programma diverse						1.470.000
Totaal						6.676.708

Onderhanden werken ten laste van het rekeningsaldo – vanuit Turap 2024

Prog.	Budget		Omschrijving	Motivering aanvraag 2024	Stand van zaken per peildatum 2025	Bedrag
0	6007010	PSTL003	Stelpost taakmutaties	Middelen worden ingezet i.v.m. mogelijk extern onderzoek evaluatie gemeentelijke schuldhelpverlening. Middelen staan nog op stelpost taakmutaties.	Middelen zijn toegevoegd aan budget bestaanszekerheid. Voor de evaluatie van de gemeentelijke schuldhelpverlening is externe expertise ingehuurd. De prognose is dat deze evaluatie uiterlijk op 1 januari 2026 zal zijn afgerond.	115.000
2	6201010	PALG673	Onderz.-realisatie fietsparkeercap.	Het budget is bedoeld voor zowel onderzoek als realisatie. Het onderzoek wordt in 2024 afgerond. Realisatie van extra fietscapaciteit volgt in 2025.	Binnenstad is inmiddels uitgevoerd. In het najaar volgt winkelcentrum Tweelingstad nog.	22.200
2	6202010	PALG635	Parkeervisie	Traject heeft vertraging opgelopen in 2024 doordat opdracht aan bureau is stopgezet. Het budget is bedoeld om naast de Parkeervisie ook uitvoering te geven aan wijziging parkeerverordeningen (Vflo) en opstellen nieuwe Parkeernormen. Laatste twee wordt in 2025 opgepakt na vaststelling visie dit jaar.	In februari 2025 is het onderdeel parkeren (parkeervisie) door het college vastgesteld. Voor uitvoering van de verschillende programma onderdelen is voor 2026 incidenteel budget aangevraagd in de vorm van een bestemmingsreserve.	30.000
2	6201010	PALG603	Onderzoek toekomstbestendigheid wegnnet	Het hoofdonderzoek is uitgevoerd. Kruispuntontwerpen zijn uitgewerkt tot op schetsniveau. In 2025 worden ontwerpen verder uitgewerkt en enkele vervolgonderzoeken uitgevoerd	Ontwerpen op VO niveau worden nu uitgewerkt en zijn in Q3 2025 klaar.	32.702
2	6201010	PALG668	Onderz. uitw. kruisp. Verkeersweg	Het hoofdonderzoek is uitgevoerd. Kruispuntontwerpen zijn uitgewerkt tot op schetsniveau. In 2025 worden ontwerpen verder uitgewerkt en enkele vervolgonderzoeken uitgevoerd.	Ontwerpen op VO niveau worden nu uitgewerkt en zijn in Q3 2025 klaar.	17.703
Totaal						217.605

Onderhanden werken budgettair neutraal – vanuit Turap 2024

Prog.	Budget		Omschrijving	Motivering aanvraag 2024	Stand van zaken per peildatum 2025	Bedrag
3	6301000	PALG697	Uitvoeringsagenda Binnenstadsvisie	Projecten van het jaarplan zijn opgestart of in voorbereiding, maar de uitvoeringskosten zullen voor een deel pas in 2025 worden gefactureerd.	De uitvoering van het Uitvoeringsprogramma Binnenstadsvisie 2031 is in volle gang. Onlangs is de raad middels een raadsinformatiebrief op de hoogte gebracht van de stand van zaken en de geplande projecten voor de rest van 2025 en 2026. Het beschikbaar gestelde budget was 3 keer 200.000 euro en is een bestemmingsreserve. Het begrote budget van 2025 incl. overgehevelde budget wordt niet volledig benut. Het restant wordt doorgeschoven naar 2026 en 2027.	80.000
6	6601020	PALG705	HWZS Informele Zorg	Acties zijn opgenomen in Uitvoeringsagenda Nota SD en lopen door in 2025	Deze incidentele middelen worden in 2025 besteed aan lopende acties uit de uitvoeringagenda, o.a. pilot collectieve dagbesteding De Aanleg en gezinsaanpak wijkgericht werken.	160.000
8	6801000	PALG618	Onderzoek Milieucategorieën Lorentz	Overheveling nodig: opdracht uitgezet, loopt nog door 2025	Het onderzoek ligt stil vanwege het RPW en de gevolgen daarvan.	46.000
8	6803040	PALG136	Uitvoering Woonvisie	Woonvisie wordt volkshuisvestelijk programma. Planning is opgeschoven vanwege aansluiting op Omgevingsvisie. We verwachten dit jaar daardoor minder kosten te maken. Restant overhevelen voor uitvoering volkshuisvestelijk programma (collegebesluit eind '24).	Volkshuisvestelijk omgevingsprogramma is vastgesteld in juni '25. Middelen ter uitvoering woonvisie zijn overgeheveld naar uitvoering volkshuisvestelijk omgevingsprogramma (2025 t/m 2028)	20.000
8	6803040	PALG619	Opstellen woonzorgvisie	Provincie heeft onderzoek bekostigd. Aanpak is gewijzigd, daardoor minder kosten te maken. Voorstel €10.000 over te hevelen naar '25. Restant (€25.000 kan vrijvallen)	Hiermee wordt gestart in het najaar van 2025 (aftrap). Loopt door tot in 2026.	10.000
			Totaal			316.000

7.4 Aanvragen voor onderhanden werk / budgetoverheveling

Onderhanden werken ten laste van het rekeningssaldo

Taakveld	Onderwerp	Element 2	Element 3	Element 4	Waarom verwacht je onderhanden werk bij de jaarrekening?	Bedrag
0.4	Inhuur tijdelijke capaciteit ligplaatsvergunningen	5004153	43510		In 2024 is extra budget toegekend van 30.000,- voor het behandelen van de aanvragen om een ligplaatsvergunning. Dit is bij de resultaatbestemming over 2024 overgeheveld naar 2025. Dit geld is bedoeld om extra inzet te plegen bij het inregelen van deze ligplaatsen. Dit is een beleidsfunctie, die incidenteel als extra investering afdelingskosten wordt ingezet in 2025. Dit werk loopt nog door in 2026, dus het restant budget dient te worden overgeheveld naar 2026.	Restant, max € 30.000
2.1	Verkeersveiligheidsplan	6201010	43800	PALG740	Een onderzoeksbureau heeft opdracht gekregen, maar de uitvoering is vertraagd omdat benodigde gegevens pas later dan gepland aan het bureau beschikbaar worden gesteld.	Restant, max € 50.000
2.1	Onderz. uitw. kruisp. Verkeersweg	6201010	43834	PALG668	Een deel van de werkzaamheden wordt in 2026 uitgevoerd en afgerond.	Restant, max. € 200.000
5.5	Onderzoekskosten (inventarisatie religieus erfgoed)	6505020	43800	PALG556	Door andere prioriteiten/geen capaciteit is nog geen opdracht verstrekt voor onderzoeken kerkinterieurs.	Max. € 15.000

5.5	Opstellen erfgoedbeleid	6504020	43800	PALG737	Werkzaamheden lopen nog door in 2026.	Restant, max € 50.000
6.1	Ervaringsdeskundigheid	6601020	43800	PALG766	Er is voor 2024 en voor 2025 € 60.000,- toegekend voor ervaringsdeskundigheid. Het project is echter later gestart omdat de uitvoeringsagenda Sociaal Domein vertraging opliep. We werken op verschillende sporen aan een impuls op de inzet van ervaringsdeskundigheid. De besteding van het budget valt dit jaar waarschijnlijk lager uit, o.a. doordat we gebruik hebben kunnen maken van een kosteloos ondersteuningstraject van kenniscentrum Movisie en daarnaast een training voor inwoners over inzet van hun ervaringen niet doorging, vanwege te weinig aanmeldingen.	Max. € 60.000
6.1	Straatcoaches tbv AZC	6601050	43800	PALG719	In het najaar ontvangen wij 100.000 extra voor activiteiten om overlast van asielzoekers te voorkomen, in juli is de inzet van straatcoaches gestart, dit loopt door in 2026.	Max. € 115.000
6.3	Bestaanszekerheid	6603050	43800	PALG014	Incidentele middelen uit meicirculaire 2025; wordt ingezet voor schuldhulpverlening/vroegsignalering in 2026.	Max. € 42.000
7.4	Duurzaamheid	6704020	43800		Werkzaamheden lopen door in 2026, het bedrag is opgebouwd uit twee incidentele budgetten (uitvoering circulariteit en warmtetransitie).	Restant, max. € 250.000
8.1	Functieverandering Eendengebied	6801000	43800	PALG132	De werkzaamheden zijn nog niet gestart vanwege de keuze van het college andere projecten prioritair te maken. Als de resterende capaciteit het toelaat zal in de loop van het resterende jaar een start gemaakt kunnen worden met het gebiedsprogramma Hierden Buiten deel Eendengebied. Het budget zal naar alle waarschijnlijkheid ontoereikend zijn om een m.e.r.-procedure inclusief benodigde onderzoeken te doorlopen. De problematiek in het gebied dwingt wel tot het zetten van stappen en daarom is de verwachting dat in 2026 stappen gezet gaan worden.	Restant, max. € 100.000
8.1	LBV(-plus) regeling	6801010	43510	PALG776	Voor de Landelijke beëindigingsregeling veehouderijlocaties (LBV-(plus)) is er vanuit het Rijk 2 keer een tegemoetkoming beschikbaar gesteld. Deze tegemoetkomingen dienen ter dekking van uitvoeringskosten die gemeenten maken in relatie tot deze regeling. Niet alle kosten zullen in 2025 worden gemaakt. Er wordt voorgesteld een bedrag van € 81.000,- over te hevelen.	Restant, max. € 81.000
Totaal maximaal						€ 993.000,-

Onderhanden werken budgettair neutraal

Taakveld	Onderwerp	Element 2	Element 3	Element 4	Waarom verwacht je onderhanden werk bij de jaarrekening?	Dekking	Bedrag
5.3	Onderzoekskosten (podiumvoorziening)	6503010	43800	PALG556	Als de raad instemt met de kaders voor een podiumvoorziening kan het college nog in 2025 een keuze voor een locatie maken. Het onderzoek naar hoe op deze locatie de geschikte verbeteringen aan te brengen loopt door in 2026 waarbij budget nodig is voor collegiale ondersteuning vanuit Meerinzicht en juridisch advies.	RES0031 Midden-theater	Restant, max. € 35.000
8.1	Onderzoek milieucategorieën Lorentz	6801000	43510	PALG618	Het onderzoek ligt stil vanwege het RPW en de gevolgen daarvan.	RES0065 Woonfonds	Restant, max. € 64.975
Totaal maximaal							€ 99.975

7.5 Nog openstaande taakmutaties lopende jaar

Circulaire gemeentefonds	Stelpost taakmutaties 2025-2028	2025	2026	2027	2028	2029	Toelichting	Inzet in 2 ^e Turap 2025?
MC 2023	Eigen bijdrage Hulp bij huishouden			-452.317	-452.317	-452.317	Het abonnementstarief in de Wmo 2015 wordt afgeschaft en in plaats daarvan wordt de inkomensafhankelijke eigen bijdrage in de Wmo 2015 heringevoerd per 1-1-2027. Gemeenten worden gekort op de algemene uitkering omdat de verwachting is dat invoering van de inkomensafhankelijke bijdrage leidt tot lagere kosten voor hulp bij huishouden en hogere inkomsten vanuit de eigen bijdrage.	Nee
MC 2023	Combinatiefuncties	10.590	2.267	-234.663	-234.663	-234.663	De combinatiefuncties/ buurtsportcoaches worden vanaf 2023 in plaats van via het gemeentefonds vanuit de specifieke uitkering GALA (Gezond en Actief Leven Akkoord) gefinancierd. De specifieke uitkering GALA loopt tot en met 2026. Of deze uitkering wordt verlengd na 2026 is op dit moment nog geen duidelijkheid.	Bedragen 2025 en 2026 kunnen vrijvallen ten gunste van begrotingssaldo vanuit omzetting van de brede regeling combinatiefunctionarissen in 2023 vanuit de algemene uitkering naar specifieke uitkering (brede SPUK/GALA). Vanaf 2027 nog geen inzet.
SC 2023	Korting re-integratie				-39.000	-39.000	Korting re-integratie	Nee
MC 2024	Tegemoetkoming sociaal ontwikkelbedrijven	138.579					Extra middelen om gemeenten tegemoet te komen bij de financiële uitdagingen die zij ervaren rondom de infrastructuur van sociaal ontwikkelbedrijven. In de regio wordt nog gesproken of deze middelen voor de Inclusief Groep bestemd zijn. Zolang daar geen duidelijkheid over is, blijven de middelen gereserveerd op de stelpost taakmutaties.	Nee
SC 2024	Alleenverdiener s- problematiek	80.000					Vanuit onderhanden werken jaarrekening 2024. Middelen worden ingezet bij deze tussentijdse rapportage (programmageden sociaal domein).	Ja (prognose sociaal domein)
MC 2025	Alleenverdiener s- problematiek	73.000					Middelen worden ingezet bij deze tussentijdse rapportage (programmageden sociaal domein)	Ja (prognose sociaal domein)
SC 2024	Bijstand jongeren norm		-19.000	-20.000	-20.000	-20.000	Gemeenten kunnen vanuit de bijzondere bijstand een aanvulling op de bijstand aan 21-minners geven als hun ouders niet bij kunnen springen. Met het wetsvoorstel Participatiewet in balans wordt de bijzondere bijstand met ingang van 1 januari 2026 overgeheveld naar de algemene bijstand. De aanvulling op de bijstand is bedoeld voor algemeen noodzakelijke kosten van het bestaan en daarmee is de algemene bijstand het juiste instrument voor dit soort kosten. Daarom worden er middelen vanuit de algemene uitkering	Nee

Circulaire gemeente-fonds	Stelpost taakmutaties 2025-2028	2025	2026	2027	2028	2029	Toelichting	Inzet in 2 ^e Turap 2025?
							overgeheveld naar de algemene bijstand.	
SC 2024	Kinderopvang Med. indi	14.000			1.000	11.000	De Sociaal Medische Indicatie (SMI) is een gemeentelijke regeling om gezinnen die geen recht hebben op Kinderopvangtoeslag, maar die ook niet in staat zijn de zorg voor hun kinderen volledig te dragen vanwege sociale of medische problematiek, een vergoeding te kunnen bieden voor het gebruik van kinderopvang. Door verschillende ontwikkelingen is de SMI budgettair steeds meer onder druk komen te staan. Hiervoor ontvangen gemeenten nu compensatie. Deze middelen worden gebruikt als dekking voor hogere uitgaven binnen de programmagelden sociaal domein	Ja (prognose sociaal domein)
SC 2024	Wet betaalbare huur (structureel)	17.000	17.000	17.000	17.000	17.000	Met de Wet betaalbare huur wordt de op 1 juli 2023 in werking getreden Wet goed verhuurderschap gewijzigd. Daarmee krijgen gemeenten de bevoegdheid om toezicht te houden en handhavend op te treden. Het Rijk stelt middelen ter beschikking om gemeenten financieel te ondersteunen bij de implementatie en uitvoering van het wetsvoorstel. De middelen worden ingezet bij deze tussentijdse rapportage (prog. 8).	Ja
SC 2024	Afschaf lage inkomens	17.415					Het Rijk compenseert gemeenten vanaf 2025 voor de afschaffing van het lage-inkomensvoordeel (LIV) in de sociale werkvoorziening. Het betreft een bedrag per plek, daarom loopt de compensatie voor de Wsw na 2025 af met de afbouw van de Wsw. De middelen worden toegevoegd aan het WsW budget.	Ja (prognose sociaal domein)
DC 2024	Natuurbrandpreventie en –mitigatie	60.000					Vanuit onderhanden werken jaarrekening 2024. Nederland ziet steeds meer brandgevoelige dagen met omstandigheden waarbij er sprake kan zijn van onbeheersbare natuurbranden. Het Rijk stelt middelen beschikbaar aan gemeenten waar een verhoogd risico op natuurbranden aan de orde is. Deze gemeenten worden hiermee in staat gesteld om bij te dragen aan het doel om natuurbrandbeheersing te versterken.	Ja
DC 2024	Spreidingswet	44.000					Vanuit onderhanden werken jaarrekening 2024. Vanuit de Spreidingswet hebben gemeenten een nieuwe taak gekregen in het zoeken naar opvangplekken voor asielzoekers om zo tot een evenwichtigere spreiding van asielzoekers te komen over gemeenten en provincies. De middelen zullen worden ingezet voor de locatiestudie AZC.	Ja

Circulaire gemeente-fonds	Stelpost taakmutaties 2025-2028	2025	2026	2027	2028	2029	Toelichting	Inzet in 2 ^e Turap 2025?
MC 2025	Rijksbijdrage soc. Infrastructuur	49.453	53.517	57.585	61.659	65.740	Gemeenten ontvangen vanaf 2025 extra middelen waarmee zij op termijn 10.000 werkplekken kunnen faciliteren. De werkplekken zijn bedoeld voor mensen die niet vallen onder beschut werk, maar wel zijn aangewezen op de infrastructuur van sociaal ontwikkelbedrijven voor hun ontwikkeling richting regulier werk of voor een tijdelijk vangnet. Voor Harderwijk betreft het voor 2025 een bedrag van afgerond € 49.500, oplopend naar € 65.500 in 2029. Deze middelen worden toegevoegd aan de stelpost taakmutaties.	Nee
MC 2025	Impulsbudget sociale infrastructuur	415.000	374.000	374.000	374.000	374.000	Gemeenten zijn verantwoordelijk voor de inrichting van de sociale infrastructuur en daarbij behorende doelen ten aanzien van het ondersteunen van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. Vanaf 2025 tot en met 2034 is er (impuls)budget beschikbaar om de infrastructuur van sociaal ontwikkelbedrijven te versterken. Harderwijk ontvangt als regiogemeente een compensatie van € 415.000 in 2025 aflopend tot € 375.000 voor de jaren 2026 en verder. Deze middelen zullen toegevoegd worden aan de stelpost taakmutaties	Nee
Totaal		919.037	427.784	-258.395	-292.321	-278.240		

8 Technische wijzigingen

Er zijn een aantal **budgettair neutrale** wijzigingen die taakveld of programma overstijgend zijn en daarmee een collegebevoegdheid danwel raadsbevoegdheid. Uit deze begrotingswijzigingen vloeien geen financiële gevolgen en zijn altijd budgettair neutraal.

Taakveld 0.3

Bijstelling/verschuiving van diverse pandbudgetten

Er vindt een financiële neutrale bijstelling/verschuiving plaats van diverse pandbudgetten op basis van de verwachte realisatie van 2025. De bijstelling gaat over diverse programma's heen. In het kader van rechtmatigheid worden de uitgaven en inkomsten zo goed als mogelijk geraamd.

Taakveld 0.4

Facilitaire budgetten

Binnen de facilitaire budgetten vindt er een bijstelling plaats op de uitgaven en inkomsten. Per saldo is dit budgettair neutraal.

Uitgeleend personeel / taakstelling Samenleving

Binnen team Samenleving heeft er een actualisatie plaatsgevonden van personeel wat in- of extern wordt doorbelast. Het bijstellen van de uitgaven en inkomsten is per saldo budgettair neutraal.

Taakveld 1.2

Verschuiving budget fietsparkeerplekken

Het budget voor de fietsparkeerplekken uit taakveld 1.2 wordt structureel omgezet naar het budget beperking fietsoverlast onder taakveld 2.2. Per saldo is de omzetting budgettair neutraal.

Taakveld 3.1

Subsidies economische ontwikkeling

Er is een subsidiebeschikking ter hoogte van € 22.800,- ontvangen m.b.t. BIZ Harderwijk voor jaar 2025 en een subsidiebeschikking ter hoogte van € 34.765,- m.b.t. Gebiedsvisie Donkerstraat – Kloosterplein

(afronding project in 2026). Dit dient begrotingstechnisch verwerkt te worden aan zowel de uitgaven- als inkomstenkant.

Taakveld 4.3

Specifieke uitkering VSV middelen

Er is sprake van een extra toekenning van de specifieke uitkering Regionaal programma voortijdig schoolverlaten(vsv) 2025 van € 402.797,-. Dit betreft de Regeling regionale aanpak voortijdig schoolverlaten 2020-2025 / maatregelen Regionaal programma vsv.

Dit dient begrotingstechnisch verwerkt te worden aan zowel de uitgaven- als inkomstenkant.

Specifieke uitkering Doorstroompunt

De kosten in 2025 voor de uitvoering van het Doorstroompunt zijn € 195.000,- hoger dan begroot als gevolg van tijdelijke formatie uitbreiding. De kosten worden gedekt vanuit de Specifieke Uitkering Doorstroompunt en vanuit het surplus van deze doeluitkering, dat op de balans staat. Verantwoording vindt plaats via de SISA bij de jaarrekening.

Taakveld 5.2

Subsidie DUMAVA en SPUK-btw krediet Sytel Sportzaal

Er is een subsidiebeschikking ter hoogte van € 188.782,50 ontvangen m.b.t. verduurzaming vastgoed vanuit de zogeheten Subsidieregeling Duurzaam Maatschappelijk Vastgoed (DUMAVA) voor verduurzaming Sytel Sporthal ventilatie. De ontvangen subsidie heeft betrekking op het krediet INV0297 Sytel Sportzaal Ventilatie. Het krediet wordt neutraal bijgesteld aan zowel de uitgaven- en inkomstenkant.

Daarnaast dient de inkomst vanuit de SPUK sport m.b.t btw nog geraamd te worden. Dit gaat om een bedrag van € 52.220,- aan zowel de uitgaven- en inkomstenkant.

Taakveld 6.1

Splitsing budget agenda inclusie naar ervaringsdeskundigheid

Er wordt € 60.000,- aan budget vanuit de agenda inclusie afzonderlijk zichtbaar gemaakt voor ervaringsdeskundigheid.

Vervallen garantstelling MFC Harderwijk

De garantstelling voor de exploitatie van MFC Harderwijk van € 67.500,- komt te vervallen vanwege het positieve exploitatieresultaat over 2024. Dit bedrag hoeft dus niet te worden onttrokken aan de bestemmingsreserve Sociaal Domein

Wet Inburgering

Op basis van de prognose vanuit MIZ wordt voor een bedrag van € 890.000,- aan uitgaven verwacht voor de Wet Inburgering. Dekking vindt plaats via de specifieke uitkering.

De begroting wordt zowel aan de inkomstenkant als aan de uitgavenkant bijgesteld. Verantwoording vindt plaats via de Sisa bij de jaarrekening.

Taakveld 6.2

Verschuiving tussen budget CJG en bijdrage MIZ

De bijdrage aan MIZ Domein Sociaal wordt verhoogd met € 92.000,- voor de inzet van een kwaliteitsmedewerker. Dit wordt gedekt vanuit de subsidie aan het CJG (Stichting Jeugd Noord Veluwe).

Taakveld 6.81

RHA regeling

Bij de jaarrekening 2024 is per abuis het budgetneutrale onderhanden werk voor de RHA (Regeling huisvesting aandachtsgroepen) niet meegenomen. Dit is een Sisa regeling die door loopt t/m 2027. Dit wordt nu gecorrigeerd. Dit betekent dat er zowel inkomsten als uitgaven worden geraamd voor het restant van de subsidie van € 411.330,-.

Diverse taakvelden programma 6

Doorverdeling uitvoeringskosten Meerinzicht Domein Sociaal

Met ingang van de begroting 2025 is de indeling van de IV3-taakvelden binnen het sociaal domein gewijzigd. De doorverdeling van de uitvoeringskosten Meerinzicht Domein Sociaal is daarvoor opnieuw bekeken en leidt tot verschuivingen tussen de taakvelden binnen programma 6. Dit heeft geen budgettair effect.

Taakveld 7.2

Inzet voorziening klimaatadaptatie meekoppelkansen

Via de 1^e Turap 2025 is de voorziening onderhoud gemeentelijke watertaken gesplitst, waarbij een aparte voorziening is voor klimaatadaptatie meekoppelkansen van jaarlijks € 325.385,-. Het betreft een voorziening ex. artikel 44, lid 2 BBV, waarbij de middelen altijd gereserveerd blijven voor het doel waarvoor zij geïnd zijn.

Met deze Turap wordt het budget jaarlijks nog formeel beschikbaar gesteld met als dekking deze voorziening Klimaatadaptatie meekoppelkansen. Dit wordt begrotingstechnisch neutraal verwerkt.

Taakveld 7.4

Specifieke uitkering Lokale Aanpak Isolatie 2025

Er is sprake van een ophoging van de specifieke uitkering Lokale aanpak isolatie van € 859.152,-. Dit dient begrotingstechnisch verwerkt te worden aan zowel de uitgaven- als inkomstenkant.

Specifieke uitkering CDOKE ophoging

Er is sprake van een ophoging van de specifieke uitkering Tijdelijke regeling capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid (CDOKE) van € 815.841,61. Dit dient begrotingstechnisch verwerkt te worden aan zowel de uitgaven- als inkomstenkant.

Subsidie provincie m.b.t. energieloket

Er is een subsidie ontvangen m.b.t. het energieloket gemeente Harderwijk. Het gaat om een subsidie van € 24.693,50 in 2025, € 24.693,50 in 2026 en € 24.693,50 in 2027. Dit dient begrotingstechnisch verwerkt te worden aan zowel de uitgaven- als inkomstenkant.

Taakveld 8.1

Vereveningsbijdrage Vitale vakantieparken

De vereveningsbijdrage van Vitale vakantieparken wordt in meerdere termijnen betaald. De ontvangen termijnbedragen (€ 405.000,-) worden toegevoegd aan de voorziening Vitale vakantieparken en hebben zodoende een budgettair neutraal effect.

Bijdrage landschappelijke versterking Groene Zoom

Er wordt in 2025 een bijdrage landschappelijke versterking Groene Zoom verwacht van € 176.000,-. Deze wordt toegevoegd aan de voorziening Ruimtelijke ontwikkeling. Daarnaast worden er minder kosten (€ 60.000,-) in 2025 verwacht voor landschappelijke versterking Hierden. Dit zorgt voor een lagere onttrekking uit de voorziening Ruimtelijke ontwikkeling.

Regioarrangement

Op de personeelsverdeling heeft een correctie plaatsgevonden van de salariskosten voor het Regioarrangement. Per saldo is verschuiving tussen programma 0 en 8 budgettair neutraal.